8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo
Cena 200 lir
Leto XXXIV. Št. 123 (10.035)
TRST, petek, 26. maja 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO DANAŠNJEM VEČURNEM SREČANJU Z ZACCAGNINIJEM IN VODITELJI KD

Andreotti se bo jutri posvetoval s strankami vladne večine o izbiri notranjega ministra

V senatu zaključena razprava o «zadevi Moro» z odobritvijo enotne resolucije
Vljudna polemika predsednika vlade s stališčem dela PSI in izjavo Morovih svojcev

RIM — Čeprav se je v prvem trenutku zdelo, da se bo v senatu vnela polemika o «liniji odločnosti» vlade do teroristov in v zadevi Morove ugrabitve sploh, se to ni zgodilo. Po kratkem prerekanju med komunisti in socialisti predvčerajšnjim in vzajemnem odrekanju ploskanja je večina (od KPI do demokristjanov in socialistov) odobrila resolucijo, v kateri ni več sledi polemik, za katerimi se sicer še ni posušilo črnilo zapisnikov senatne razprave, pač pa v celoti odobrava zadržanje vlade in še posebej zadržanje trdnosti v odnosu do terorizma. Polemika, ki so jo delno načeli socialisti, kakor tudi skupina desetih senatorjev KD pod vodstvom Vittoria Cervoneja, je tako ostala le «ad acta», ni pa imela praktičnih posledic.

Oči javnosti in političnih strank so medtem uprte v vprašanje imenovanja notranjega ministra po odstopu Francesca Cossige. Slednji je v svojem pismu sam navedel rok imenovanja novega ministra, ko je dejal, da odstopa zato, da bi «omogočil vedro razpravo v parlamentu». Razprava se je zaključila in to pomeni, da je napočil čas, ko bo moral Andreotti razvozlati uganko in prebiti led. Tega se sam predsednik vlade dobro zaveda, posebno še sedaj, ko so mu socialisti, komunisti, republikanci in socialdemokrati dali jasno razumeti, da bi «prehodna rešitev» ali slepomišenje bili nesprejemljivi. Predvsem ni dopustno, da bi Italija v tem tako dramatičnem trenutku, ko so se teroristi sicer potuhnili, niso pa izginili niti bili poraženi ali pozaprti, ostala brez notranjega ministra. Res je sicer, da ministrstvo vodi sam Andreotti, vendar je vsakomur jasno, da je to le gola formalnost. Ker pa se Andreotti prve dni prihodnjega tedna odpravlja v Združene države Amerike sploh ni več mogoče, da bi v njegovi odsotnosti vodil najbolj delikatno in najbolj izpostavljeno ministrstvo eden izmed podtajnikov s pomočjo birokratov in funkcionarjev.

Tako je predsednik vlade sporočil, da se bo jutri posvetoval s predstavniki strank vladne večine in nato izbral notranjega ministra. Njegovo ime bo torej znano jutri ali najkasneje pred njegovim odhodom v Ameriko.

Kakšne so možne rešitve? Še vedno krož več imen. Tako se, na primer, omenja možnost, da bi notranje ministrstvo sprejel sedanji obrambni minister Ruffini, na njegovo mesto pa naj bi šel nekdanji podtajnik Caiati. Če bi to ne bilo izvedljivo pa se omenja možnost, da bi Andreotti imenoval Cafasija naravnost za notranjega ministra. Končno pa je kandidat za Viminal tudi bivši podtajnik Giuseppe Zamberletti, ki je — kot poročajo iz dobro informiranih krogov — po godu predvsem političnim visokim častnikom, funkcionarjem notranjega ministrstva in kateremu ne nasprotujejo na levici. Zamberlettijeva kandidatura pa ima dve šibki točki: prva je «škandal z barakami» v Furlaniji, v katerega sicer Zamberletti osebno ni bil vpleten, pač pa njegov osebni tajnik in prijatelj Balbo, druga pa je političnega značaja. Zamberletti je bil namreč med podpisniki «pisma stotih» Zaccagniniju in Moru, s katerim je desnica v KD nasprotovala sklepanju sporazuma o vladni večini s komunisti.

O kandidaturah za notranje ministrstvo se je vsekakor Andreotti včeraj nekaj ur pogovarjal z Zaccagninijem (ločeno) in celotno «delegacijo» KD, ki še vedno vodi posle «kriznega štaba» stranke.

Vrnimo se, na kratko, k razpravi v senatu. Tu je Andreotti odgovoril vsem, ki so posegli. Pri tem je dejal, da se strinja z načelnikom socialistične skupine Cippellinijem, ker je jasno orisal linijo PSI, čeprav so jo nekateri v «vročih dneh» Morovega jetništva razumeli drugače. «Kakorkoli že, večina strank je bila proti zamenjavi jetnikov», je pripomnil Andreotti in dodal, da pa zavrača mnenje drugega socialista, sen. Scamarcia, ki je vladi očital, da je bila «neusmiljena».

Andreotti je zavrnil tudi kritike tistih, ki so bili mnenja, da bi se morale državne oblasti pravočasno zavedati nevarnosti «levičarskega terorizma». Po mnenju predsednika vlade sta bila pred nekaj leti fašistični terorizem in z njim povezana zarotniška dejavnost zelo nevarna in je torej prav, da so se ga državne oblasti lotile. Ta terorizem je bil v glavnem zatrt, kar je dobro, sicer bi se danes morala država braniti «na dveh frontah».

Na koncu je predsednik vlade polemiziral z izjavo Morove vdove Eleonore, češ da je Moro prosil Cossiga za «oklepni avto», a naj bi mu ga ta odrekel, češ da «ni denarja». Andreotti je po telefonu govoril s Cossigo, slednji pa je to odločno zanikal. Pri tem je predsednik vlade opozoril na dejstvo, da do 16. marca tudi sam ni imel oklepnega avta, čeprav je bil predsednik vlade. (st.s.)

Razprava o ceni testenin odložena

RIM — Sejo medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje in medministrskega odbora za usklajevanje industrijske politike, na kateri bi morali odločati o novih cenah testenin, so včeraj odložili. Cene testenin so že štiri leta podvržene upravnemu nadzorstvu medministrskega odbora za cene, sedaj pa naj bi jih sprostili in bi prešle pod med tako imenovane nadzorovane cene. S tem se seveda strinjajo tako združenje trgovcev kot obrtnikov, odločno pa temu nasprotuje združenje porabnikov, ki v daljši noti poudarja, da to pomeni v bistvu pustiti proste roke trgovinskim operaterjem.

RIM — Včeraj se je zaključil tridnevni uradni obisk danskega zunanjega ministra Knuda Andersena v Rimu.

PROSLAVE OB 86. ROSTNEM DNEVU JUGOSLOVANSKEGA PREDSEDNIKA

IME PREDSEDNIKA TITA - SIMBOL HOTENJ ZATIRANIH LJUDSTEV ŠIROM PO SVETU

Titu so tradicionalno štafetno palico izročili na Brionih - V imenu sodelavcev mu je čestital podpredsednik predsedstva SFRJ F. Hodža ki je poudaril, da je Tito s svojim delom zares postal državljan sveta

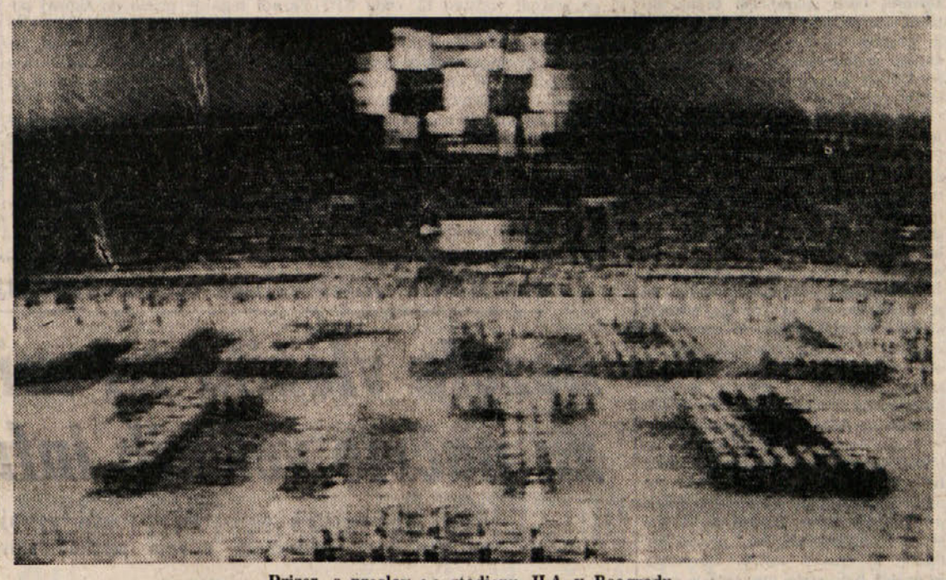

Prizor s proslav na stadionu JLA v Beogradu

(Od našega dopisnika)

BRIONI — Jugoslovanski predsednik Tito je včeraj slavil 86. rojstni dan. Razpoloženje na Brionih, na otoku blizu Pulja, kjer je jugoslovanski predsednik že dalj časa, je bilo včeraj izjemno slovesno in praznično. V brionskem pristanišču se je že dopoldne zbrala množica prebivalcev Pulja in okolice, veliko pa je bilo tudi mornarjev jugoslovanske vojne mornarice.

Ta zbrana množica je dopoldne pozdravila prihod letošnje štafete mladosti na Brione. Štafeto so pripeljali z letalom iz Beograda, kjer je končala svojo večmesečno pot po vsej Jugoslaviji, na brionski otok pa jo je prinesel puljski profesor Boro Stipanović. Tisti trenutek, ko je mladi Stipanović stopil na otoško kopno, se je iz množice razleglo navdušeno in spontano ploskanje, s katerim so se navzoči pridružili najboljšim čestitkam in željam vseh Jugoslovanov predsedniku Titu za njegov osebni praznik.

Medtem ko so mladinci nosili štafetno palico po brionskem otoku, je predsednik Tito v svoji rezidenci «Beli vili» sprejel svoje najožje sodelavce, ki so mu prišli voščit za rojstni dan. Zatem se je predsednik Tito v družbi člana predsedstva Jugoslavije Edvarda Kardelja odpeljal v odprtem avtomobilu v pristanišče in se nekaj prijetnih trenutkov pomudil med zbrano množico, potem pa se je odpeljal v vilo Brionka, kjer so se nadaljevale slovesnosti.

Za rojstni dan je v imenu Titovih sodelavcev jugoslovanskemu predsedniku čestital podpredsednik predsedstva Jugoslavije Fadil Hodža. «25. maj je tvoj rojstni dan in praznik vseh nas» — je dejal Hodža predsedniku Titu. «To je datum, neločljiv od tvojega velikega dela in ustvarjalnosti delavskega razreda, od narodnoosvobodilnega boja in revolucije, od socialistične neuvrščene samoupravne Jugoslavije. Več kot šestdeset let z revolucionarnimi idejami navdihuješ naš delavski razred in vse delovne ljudi Jugoslavije. Več kot štirideset let je v tvojih zanesljivih rokah krmilo Zveze komunistov Jugoslavije.»

«Vedno si, tovariš Tito, videl daleč — je poudaril Hodža. Bil si in ostal velik vizionar in vedno si našel prave odgovore za vprašanja, ki jih je postavljala zgodovina. Vse, za kar si ti, tovariš Tito, z našo partijo dal pobudo, je izviralo iz src naših delovnih ljudi, naših narodov in narodnosti, saj je temeljilo na realnih družbenih potrebah in hotenjih.»

Po besedah Fadila Hodže je Titovo ime že zdavnaj šlo čez meje Jugoslavije in postalo simbol naprednih hotenj zatiranih ljudstev. Jugoslavija pa je ponosna in privilegirana, da ima Tita. Za Tita, dosslednega in pogumnega borca za svobodo, mir in mednarodno sodelovanje, vedo v vsakem kraju zemeljske oble. Tito je s svojim delom zares postal državljan sveta — je poudaril Fadil Hodža in ob koncu voščil predsedniku Titu vso srečo za rojstni dan in dolgo življenje, da bi vodil Jugoslavijo k novim zmagam.

Tovariš Tito se je podpredsedniku predsedstva Jugoslavije Fadilu Hodži zahvalil za prisrčne čestitke in najboljše želje in pri tem med drugim poudaril, da mladi rodovi Jugoslavije stopajo na pot, ki so jo že davno začrtali in po kateri so šli, sprejemajo pa tudi ideje, ki so jih Tito in njegovi sodelavci uresničevali med vojno in po njej. Ker imamo takšen mladi rod, imamo tudi varno bodočnost — je poudaril Tito.

Po slovesnosti v vili Brionka je jugoslovanski predsednik v beli maršalski uniformi stopil v preddverje vile in tisti trenutek so fanfare označile, da prihaja zadnji nosilec letošnje štafete mladosti. Pred vhodom v park okrog vile Brionka je štafetno palico prevzel 20-letni makedonski mladinec Čeda Djordievski in jo ponesel do maršala Tita. Ko je izročil štafetno palico, je dejal:

«Dragi tovariš Tito, za tvoj 86. rojstni ran, za tvoj velik prispevek k naši sreči, svobodi in napredku ti izročam štafeto mladosti, štafeto ljubezni naših narodov in narodnosti ter mladine. Tvoje misli in dela so bila naša preteklost, so naša sedanjost, bodočnost in obveznost. Naši narodi in narodnosti, naša mladina, dragi tovariš Tito, ti čestitajo za rojstni dan z željo, da bi nam še dolgo živel in da bi nas vodil k novim delovnim zmagam po poteh socializma, samoupravljanja in neuvrščenosti. Srečen rojstni dan, naš ljubljeni tovariš Tito.»

Potem ko je poslušal pozdravne besede zadnjega nosilca letošnje štafete mladosti makedonskega mladinca Čeda Djordievskega, je maršal Tito, vidno ganjen, stopil k mikrofonom in se zahvalil za najboljše želje in iskrene čestitke, ki jih je s štafetno palico dobil od vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. Po tej slovesnosti je Tito svoje goste zadržal še na tradicionalnem sprejemu, ki je minil v resnično prisrčnem in sproščenem razpoloženju.

VLADO BARABAS

Zbigniew Brzezinski zaključil azijsko misijo

SEUL — Carterjev svetovalec za državno varnost Zbigniew Brzezinski je včeraj odpotoval iz Seula v ZDA po pogovorih z južnokorejskimi voditelji. Brzezinski je poročal o svoji misiji v Pekingu in kot kaže, je tudi prepričal Južnokorejčane, da je za ZDA Južna Koreja bistvene važnosti. S predsednikom Parkom se je pogovarjal tudi o napovedanem umiku ameriških čet iz Koreje. Izjavil je, da sta med Kitajsko in ZDA različni stališči o rešitvi korejskega vprašanja.

KONFERENCA TAJNIKOV KPI IN RAZPRAVA NA SEJI CK PSI

Berlinguer poziva KPI k večji borbenosti Lombardi opozarja Craxija na «alternativo»

V kratkem se sestane CK KPI, vsedržavni kongres pa bo prihodnjo pomlad
Poudarjene razlike med levico in avtonomisti v socialističnih vrstah

RIM — Na levici se razprava o volilnih izidih 14. junija in s tem povezanimi vprašanji političnega nastopa v okviru «demokratične solidarnosti» vladne večine razvija brez pridržkov in živahno. Včeraj so se v Ulici Botteghe Oscure zbrali pokrajinski in deželni tajniki KPI, katerim je spregovoril Berlinguer, medtem ko se v četrti EUR nadaljuje razprava na seji CK PSI. Brez dvoma sta oba dogodka vredna temeljitega zanimanja, saj bosta nakazala smernice za bodoče delo obeh delavskih strank v odnosu do KD in vladne večine «po Moru».

Komunistični tajnik je v svojem poročilu opozoril partijo predvsem na nujnost ostrejšega, odločnejšega, bolj borbenega nastopa v okviru vladne večine. KD je treba prisiliti, naj spoštuje programe in se vede lojalno.

«Dva meseca smo bili celo naivno dobrohotni», je priznal Berlinguer in dodal, da je to izkoristila KD, ko je na bazi razvijala propagando, ki je izenačevala komuniste in rdeče brigade. KPI ne zanika svoje dosledne linije zaščite demokratične republike, ker je s tem gledala predvsem na splošne koristi demokracije in celo zanemarjala svoje strankarske interese.

Sedaj pa mora KPI razviti v okviru vladne večine in v družbi «protiofenzivo», ki naj vsili izvajanje dogovorjenega programa in obenem v večji meri uveljavi vodilno vlogo delavskega razreda ,saj je to bil smisel oblikovanja te večine. V okviru vladne večine pa morajo komunisti nastopati s svojimi predlogi. Zagovarjati enotnost še ne pomeni molčati, prav nasprotno, za enotnost demokratičnih sil je treba znati tudi udrihati s pestjo po mizi in groziti, če je nujno, je dejal Berlinguer.

Glede socialistov je tajnik KPI ponovil, da ostaja strategija zgodovinskega kompromisa velikih ljudskih sil še vedno veljavna, vendar to ne pomeni «vladne formule». Nasprotno, demokratično sodelovanje komunistov, socialistov in katoličanov lahko pomeni tudi zamenjavo teh sil v vladi in opoziciji, ne da bi pri tem ustvarjali dramatičnih problemov. Pač pa je Berlinguer zavrnil linijo «alternative», češ da bi povzročila razkol med ljudstvom, pahnila KD in katoliške množice na desno in tako pokopala samo sebe.

Berlinguer je na koncu napovedal, da se bo po volitvah zbral CK KPI, prihodnjo pomlad pa bo o celotni liniji partije razpravljal 15. vsedržavni kongres.

Medtem se je razpredala razprava na seji CK PSI. Če je Craxi mislil, da bo z zasedanja izšel kot zmagovalec, ker mu je uspelo ukloniti Mancovo in De Martinovo strujo, se je zmotil. Oglasil se je Lombardi in ga opozoril na dejstvo, da sloni večina v stranki na dogovoru med dvema komponentama: levičarsko in avtonomistično. Ne gre za «delitev oblasti», pač pa za politični problem «levičarske alternative», na katero Craxi ne sme pozabiti. Lombardi je takoj dejal, da se ne raduje za volilne izide, ker je v Italiji nazadovala celotna levica, čeprav je PSI okrepila svoje pozicije.

Lombardi je končno napadel Craxija v zvezi s sklepom, da bo PSI pozvala volivce, naj glasujejo proti ukinitvi «zakona Reale» Če bi namreč odpravili ta nepotrebni zakon (poudarja Lombardi) bi ta ostal v veljavi še tri mesece, kolikor zadostuje, če hoče parlament odobriti novega.

Kompromisno stališče je skušal vnesti Cicchitto, ki je dejal, da bi moral PSI priznati volivcem pravico, naj glasujejo «po vesti».

Craxi je ta predlog le delno osvojil, saj je dejal, da bo PSI vodila propagando za «ne», obenem pa bo kot demokratična stranka prepustila svojim volivcem prosto izbiro,

Kar zadeva Lombardijevo opozicijo glede «alternative» pa je Craxi odvrnil, da bo v bodočnosti dovolj časa za razpravo o perspektivah, sedaj pa je — po njegovem mnenju — glavna naloga preprečiti «sporazum med KD in KPI», to pa socialisti uspešno delajo

Komunistom pa je Craxi naslovil pikro pripombo: «Tako se zgodi tistim, ki bi radi pobrali vse, pa ostanejo praznih rok». (mf, sts)

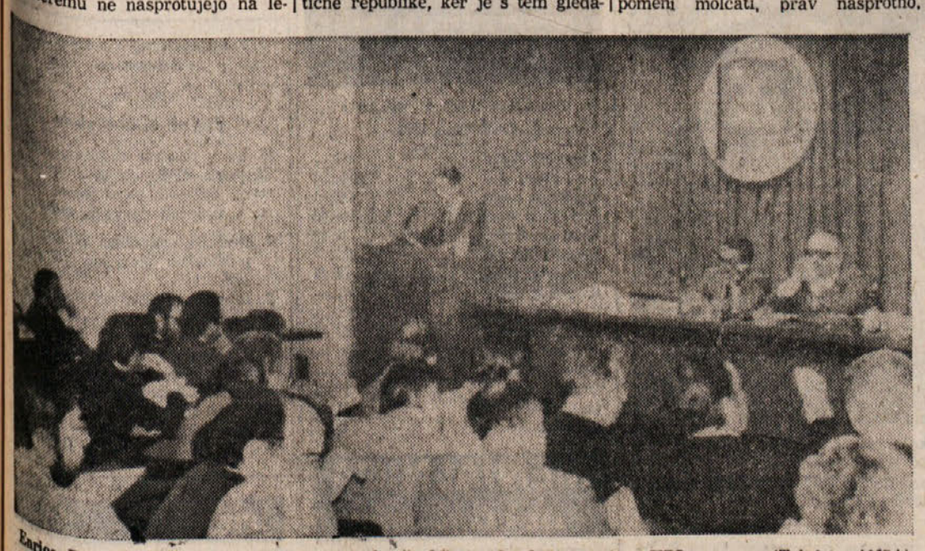

Enrico Berlinguer poroča na zasedanju pokrajinskih in deželnih tajnikov KPI (Telefoto ANSA)

KOMUNISTI ZAHTEVAJO NJIHOV TAKOJŠEN UMIK

Polemike v Franciji zaradi nadaljevanja operacij padalcev tujske legije v Zairu

Mobutujeva tiskovna konferenca o trenutnem položaju v Zairu

PARIZ — Francosko obrambno ministrstvo v svojem včerajšnjem komunikeju trdi, da se bodo francoski padalci kaj kmalu umaknili iz Kolvezija v Lumumbaši, sporazumno z zairskimi silami, ki naj bi trenutno bile zmožne nadzorovati položaj v Kolveziju, kjer je še nekaj desetin dobro oboroženih upornikov, ki se skrivajo med ljudstvom. Glasnik obrambnega ministrstva trdi, da so pripadniki francoske tujske legije uspešno zaključili prvi del svoje misije ter omogočile odhod belcev iz Kolvezija. Sedaj naj bi bilj potrebni počitka po tednu trdih bojev. Dodal je tudi, da bo Lumumbaši prva etapa na povratku francoskih padalcev v domovino.

Francoski uradni krogi so zelo previdni v zvezi s svojimi izjavami o belih talcih, ki naj bi jih uporniki zajeli, preden so se umaknili iz Kolvezija. Doslej ni mogoče oceniti števila belcev, ki jih pogrešajo, vendar je francoska vlada posredovala pri zambijski in angolski, da bi ugotovili ali je mogoče nekaj francoskih državljanov v rokah zairskih upornikov.

Z vprašanjem talcev se je ukvarjal tudi predstavnik fronte nacionalne osvoboditve Konga, ki je v Bruslju izjavil, da je v rokah fronte trenutno samo sedem francoskih vojakov in da ne gre za talce, temveč za vojne ujetnike. Po njegovih izjavah v Šabi ni nobenega talca, saj bi to bilo v nasprotju z načeli fronte.

Francoski vojaški poseg v Šabi je še vedno v središču polemik v Franciji. Socialistični voditelj je dejal, da bi se Francija vpletla v peklensko kolesje, če se njeni padalci ne bi umaknili do 1. junija. Ta njegova izjava je povzročila živahno reakcijo vladnih strank. Bivši degolistični predsednik vlade Messmer je izjavil, da brezpogojno podpira francoski poseg in istočasno zahteva okrepitev francoskega letalstva. S svoje strani je obrambni minister Bourges obtožil socialistično stranko nepremišljenosti, ker so njeni predstavniki dejali, da poseg padalcev ne bi bil potreben, ko v Zairu ne bi bilo francoskih vojaških izvedencev.

Predsednik komunistične skupine v skupščini Robert Ballanger je včeraj zahteval umik francoskih čet iz Zaira. V svojem pismu predsedniku vlade terja Ballanger odgovor na več vprašanj: koliko časa bodo enote tujske legije ostale v Zairu, do kod bodo prišle, ali bodo še naprej podpirale Mobutujev režim, ki ga velika večina ljudstva sovraži in končno ali imajo namen zasledovati upornike tudi na ozemlje Zambije in Angole.

Zairski predsednik Mobutu Sese Seko je včeraj v Parizu povedal na tiskovni konferenci, da je njegova vlada pričakovala napad na Kolvezi 10. junija in da je bila nepripravljena, predvsem ker so pričakovali napad iz Angole, ne pa iz Zambije. Zatrdil je, da je trikrat zaman opozoril zambijskega predsednika Kaundo, da se katanški uporniki vadijo v oporiščih, ki so na zambijskem ozemlju. Tamkajšnje oblasti pa so vedno odgovorile, da je v Kolveziju in Lumumbašiju vse popolnoma mirno. Med ukrepi, ki so jih že sprejeli, da bi zagotovili varnost Evropejcev je omenil popolno evakuacijo belcev iz stokilometrskega pasu vzdolž zairskih meja z Angolo in Zambijo. Na tem pasu, je dejal Mobutu, imajo oborožene sile ukaz, naj streljajo na vse, kar se giba.

Zairski predsednik je nato uradno obtožil Kubo, da je ne samo koordinirala napad na Kolvezi, temveč da se je specializirana kuban a enota udeležila vojaških operacij v Šabi do 17. maja. Mobutu je, dokaj nepreprič ljivo, zanikal sleherno odgovornost zairskih čet pri pokolih v Kolveziju, o čemer naj bi pričalo tudi poročilo ameriške varnostne službe, po katerem naj bi pri truplih ubitih Evropejcev našli samo orožje sovjetske, češke in vzhodnonemške izdelave, medtem ko razpolaga zairska vojska samo z belgijskim in ameriškim orožjem. V nadaljevanju svojih izjav na tiskovni konferenci je zairski predsednik zavrnil trditev, da bi njegov režim postal manj trden ter poudaril, da v Zairu ni opozicije. Sleherna grožnja destabilizacije prihaja samo od zunaj.

Padalci francoske tujske legije so medtem včeraj posegli proti skupini upornikov kakih deset kilometrov jugozahodno od Kolvezija. Gre za najobširnejšo operacijo po desantu na Kolvezi. Vodi jih polkovnik Erulin, ki so ga v Franciji prav pred kratkim obtožili, da je bil eden najbolj znanih mučiteljev alžirskih partizanov. (if)

RIM — Zunanji minister Forlani je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku novega češkega veleposlanika v Rimu Vladimira Koockyja in se z njim zadržal v prisrčnem razgovoru.

PROCES LOCKHEED

Nič bistvenega v pričevanju Antonia Lefebvra

RIM — Na procesu o škandalu Lockheed je brat «velikega režiserja» Antonio Lefebvre dokazal, da je izvedenec v bančništvu, da pa mnoge stvari raje zamolči.

Trdil je celo, da ni vedel, kako je njegov brat Ovidio uporabil 150 milijonov lir, ki mu jih je izročil. Če bi to vedel, bi gotovo dal bratu vse nasvete, ki jih lahko posreduje dober pravni izvedenec, vsekakor bi se zadeva drugače izpeljala.

Sodnik Gionfrida ga je nato vprašal, če mu je znano ime «neimenovanega» posrednika. Lefebvre je takoj odgovoril, da mu ni tega brat povedal, za kar pa se mu zahvaljuje. Vseeno pa je Antonio Lefebvre priznal, da je videl Tanassijevo pismo o pogojih za nakup herkulesov C130, iz njega pa naj ne bi bilo razvidno, da je obstajala neka «politična» kupoprodajna pogodba. Predvsem ker podpis na pismu ne predstavlja v mednarodnih pravnih običajih nobenega jamstva, je dejal Antonio Lefebvre.

Njegove besede so sprožile besedni spopad med dvema tožilcema. Eden je zahteval, naj Antonio pove, če je bilo za Američane pismo že obveza, čeprav italijansko pravo tega ne predvideva. Drugi pa je zahteval, naj Antonio molči, ker je obtoženec, sodišče pa ne potrebuje pravnih disertacij. Lefebvre je brez pomislekov odgovoril da podpis ne predstavlja nobenega poroštva, da bi vlada resnično izpeljala nakup.

Sodnik Gionfrida mu je nato nastavil cel kup križnih vprašanj glede različnih bančnih transakcij v vsej Lockheedovi aferi. Lefebvre je večkrad padel v protislovje, a vedno se je izmuznil z izjavami, da je preteklo že toliko časa.

V glavnem je Antonio Lefebvre zagovarjal svojo staro tezo, da je vsa pogajanja za nakup Lockheedovih letal vodil brat Ovidio, sam pa o vsej zadevi ni vedel nič.

NAD 50 MILIJARD LIR JE SKRIVAJ PREŠLO MEJO S POMOČJO UGLEDNEGA ODVETNIKA

«Zlata reka» iz Milana v švicarske banke

MILAN — Nad 50 milijard lir je «zlata reka» odplavila iz Milana in drugih mest Lombardije v severno sosedo, Švico, kjer za vsakim vogalom preži banka, kjer so italijanski kapitali dobrodošli. To pa pomeni, da za nekatere vidne milanske industrijce, trgovce, odvetnike in zdravnike kriza še ni tako huda, čeprav se na snidenjih vseprek pritožujejo nad delavci, ki stavkajo in tožijo nad «ceno delovne sile», češ da je to glavni vzrok inflacije in pomanjkanja kapitalov za italijansko gospodarstvo.

«Zlato reko» mastnih kapitalov je odkrila milanska finančna straža, kot se spodobi, čisto po naključju. Pred nekaj meseci so iz neke banke sporočili, da so izplačali za milijardo lir na osnovi čekov, ki jih neznanci ukradli podjetju «Harvest». Sodstvo je uvedlo preiskavo in jo, kot je v takih primerih navada, poverila finančni straži. Ta je prišla na sled uglednemu odvetniku Albertu Ortelliju, ki ga dobro poznajo vse družine «višje milanske plasti», katerim so Montanellijev dnevnik, De Carolis in švicarske banke vsakdanji kruh.

Ortellija so aretirali sredi maja. Morda je upal, da se ga bo kdo spomnil in ga izvlekel iz godlje. Zaman. Tudi egoizem in brezbrižnost spadata med patriotične lastnosti milanske «višje družbe». Zapustili so ga, Ortelli pa se je baje v San Vittoreju «izpel». Namestniku državnega pravdnika Mucciju je povedal, da je sam člen široko razpredene mreže, ki zbira kapitale in jih skrivaj spravlja čez mejo, v Lugano in druga švicarska mesta. V to mrežo naj bi bilo vpletenih na desetine uglednih osebnosti in gospodarskih operaterjev.

Dr. Mucci je Ortellijeve informacije začel preverjati in odkril, da se mu zaprti odvetnik ni lagal. Računal je, da bo v roku štirih - petih dni zaplenil po raznih bankah in uradih zadostno dokumentacijo o «zlati reki» in podpisal — na osnovi zbranih dokazov — prva zaporna povelja.

In glej! Prav v tistem trenutku (trdi dr. Mucci) je milanski dnevnik «Il Giorno» objavil na prvi strani podrobno informacijo o tem, kar se je pripravljalo v strogi tajnosti. Mucci je prepričan, da mu bo dokazano gradivo sedaj ušlo in da je preiskava s tem skorajda pokopana, brezpredmetna. Pri tem pa se huduje na časnikarja, ki je podpisal članek. Celo zaslišal ga je.

In vendar je Giancarlo Rizza, kronist milanskega dnevnika, pošteno napisal, da je informacije o vsem tem izvedel na kvesturi, iz ust visokega funkcionarja.

Sodnega preiskovalca bo verjetno zanimalo, kako to, da je kvestura sploh vedela za vse, če pa so preiskavo vodili sodniki s pomočjo finančne straže! In zakaj so bile razširjene te vesti? Kronist seveda ni mogel vedeti, kaj je za vsem tem, namestnik državnega pravdnika pa bi lahko sedaj usmeril del svoje preiskave v znano smer v Ulico Fatebenefratelli. Vsekakor pa bo «zlata reka» še dalje tekla na sever preko Alp. Kvečjemu bo menjala strugo. (st.s.)

OB VSESTRANSKI ANGAŽIRANOSTI STRANK

Z DANAŠNJIM VLAGANJEM LIST ZAKLJUČENA PRVA FAZA PRIPRAV NA UPRAVNE VOLITVE

Mnogo neodvisnih kandidatov na listah KD - Seja deželnega tajništva SSk v Jamljah - Sinoči začetek volilne kampanje PDUP

Z vlaganjem kandidatnih list, ki se prične danes ob 8. uri za občinske volitve in volitve rajonskih svetov ter jutri za deželne volitve, bodo politične stranke dejansko zaključile prvo fazo priprav na upravne volitve, ki bodo čez mesec dni. Nekatere stranke, kot na primer KPI, katere predstavniki že od prejšnje sobote čakajo pred občinskim uradom v Ul. Malcanton, kjer se vlagajo kandidatne liste za občinske in rajonske volitve ter pred sodiščem, kjer je treba vložiti kandidatne liste za deželo, da bi si zagotovili prvo mesto na glasovnici, bodo že danes uredile to formalnost. Nekatere druge, predvsem manjše stranke pa še niso v podrobnostih izdelale svojih list (vsaj kar zadeva kandidature za rajonske svete), ker so imele težave z zbiranjem podpisov. Rok za vlaganje list zapade namreč v sredo, 31. maja, ob 24. uri za občinske in rajonske volitve ter v torek, 30. maja, ob 20. uri za deželne.

Od včeraj so uradno znani tudi kandidati KD. Stranka je uvrstila v svoje liste (kot sicer tudi razne druge stranke) precejšnje število neodvisnih kandidatov predvsem iz vrst podjetniških in trgovskih organizacij. Za deželo (tržaško volilno okrožje) kandidirajo Sergio Coloni, Gina Badiali, Aldo Brandolin (neodvisen), dr. Romano Caidassi, Mario Del Conte, dr. Sereno Detoni (neodvisen), Antonio Di Grazia (neodvisen), Fabio Opara, dr. Giuseppe Pangher, inž. Bruno Passagnoli, prof. Piero Pietri, Dario Rinaldi, Aldo Scagnol, Rita Susovsky (neodvisna) in Arturo Vigini.

Na listi za občinske volitve pa vodi seznam Nereo Stopper (verjetni bodoči župan), sledijo pa po abecednem redu Ennio Abate, Francesco Aquilante (neodvisen), Antonio Baldini, Raffaello de Banfield (neodvisen), Rino Bartoli, Ruggero Battellini, dr. Gianfranco Bettio, Giorgia Buset por. Vignoli, Tiziana Calossi (neodvisna), dr. Gualtiero Cantoni, Romano Canecchi, Lucio Cernitz, dr. Adeo Cernuta, Livio Ghersi, Pietro Chiappa (neodvisen), Luciano Chiaratto (neodvisen), Mario Cividin (neodvisen), odv. Libero Coslovich (neodvisen), Rocco D'Alessandro, Giuseppe Dei Rossi (neodvisen), Antonio De Luca, Umberto Dorligo (neodvisen), dr. Luigi Favotti, (neodvisen), Claudio Frömmel, dr. Roberto Hausbrandt (neodvisen), prof. Silvano Magnelli (neodvisen), inž. Carlo Melzi Segrè (neodvisen), Nuccio Messina (neodvisen), Alessandro Mezzena (neodvisen), prof. Sergio Molesi (neodvisen), Giovanni Montini, Giovanni Nesbeda, Furio Nicolini, Porfirio Onor, Ugo Orlando, Piero Orsini, dr. Fabio Padoa (neodvisen), dr. Gianio Parisi (neodvisen), prof. Vanna Pecorari Marson, Carlo Penta, prof. Bruna Piemonte Sauli, Dante Pisani (neodvisen), Rossana Poletti, odv. Pietro Ponis, dr. Mario de Pretis, Renato Privilegio, prof. Gianna Putigna Fumo, Furio Ramani, dr. Franco Richetti, Silvano Sai, inž. Giovanni Scarpa, Mario Seles (neodvisen), Lucio Sergi Sergas, dr. Nerio Tomizza, Fulvio Visintin, dr. Ferruccio Vorini, Camillo Zambon (neodvisen), Paolo Zanini, Livio Zorzin.

Glede kandidatur drugih strank naj omenimo, da bo nosilec liste PRI za deželne volitve dosedanji deželni odbornik Fabio Mauro, poleg katerega kandidirajo med drugimi Oliviero Fragiacomo in Cumbat, prof. Sergio Kostoris in odv. Enzio Volli, za občinske volitve pa bo kandidiral odv. Sergio Pacor. Liberalci kandidirajo za deželo pokrajinskega tajnika Varinija, podtajnika Di Meglia in Traunerja, za občino pa Morpurga in Zimola. Socialdemokrati pa kandidirajo za deželo pokrajinskega tajnika Berčeta, odbornika Lanzo in odv. Egona Floridana, za občino pa dosedanjega podžupana Cesareja, Lanzo in lekarnarja Mita Tomšiča.

Včeraj se je v Jamljah sestalo deželno tajništvo SSk. Na seji so dokončno potrdili kandidatne liste za deželne volitve za vseh pet okrožij v deželi. Liste bodo objavili v prihodnjih dneh, ko bodo predstavnikom tiska tudi uradno predstavili kandidate. Poleg tega so na včerajšnji seji razpravljali tudi o referendumih; stališče o obeh referendumih bo stranka zavzela v prihodnjih dneh, vendar pa je bilo izrecno poudarjeno, da SSk ne prejema finančnih podpor iz javnih sredstev ter da je zato zakon o finansiranju strank iz javnih sredstev nepravičen in ga bo treba spremeniti tako, da se finansiranje omogoči tudi manjšim strankam, ki delujejo na deželni ravni.

Ob začetku seje je deželni tajnik dr. Drago Štoka nakazal nekatere smernice letošnjega volilnega programa SSk. Med drugim je odločno zavrnil predloge, ki težijo k razdvojitvi dežele. Pri tem je dr. Štoka izhajal iz ugotovitve, da je SSk deželna stranka prav zato, ker poudarja enotnost in enakost vseh Slovencev v Italiji ne glede na to, v kateri pokrajini živijo. «To je tudi osnovna smernica, je poudaril dr. Štoka, po kateri deluje predstavnik Slovenske skupnosti v posebni vladni komisiji za sestavo osnutka zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji».

Vse stranke pripravljajo tudi programe, s katerimi bodo posegle v predvolilno kampanjo. KPI, ki je že pričela svojo kampanjo z zborovanjem, na katerem je govoril posl. Tortorella, bo priredila jutri ob 9.30 na sedežu v U. Madonnina srečanje s predsednikom parlamentarne komisije za prevoze Luciom Libertinijem, ki bo popoldne govoril v Miljah, v nedeljo pa na festivalu Unità pri Sv. Jakobu.

PSI bo svoj program izpopolnila v ponedeljek na aktivu tajnikov sekcij. V torek se bo sestal ženski aktiv, volilno kampanjo pa naj bi odprl 4. junija vsedržavni podtajnik stranke Signorile.

KD prireja danes zvečer v Krožku za kulturo in umetnost širše zborovanje kandidatov in voditeljev stranke. Govorili bodo pokrajinski tajnik Rinaldi, Nereo Stopper, župan Spaccini in Franco Richetti. Jutri se bo delo aktiva nadaljevalo po komisijah, v ponedeljek pa se bo sestal deželni odbor stranke.

S shodom-razpravo v Avditoriju se je sinoči začela volilna kampanja PDUP za referenduma in za deželne in občinske volitve. Pred polno dvorano — občinstvo so sestavljali skoraj izključno mladi — je naprej spregovoril delavec iz Tržaškega arzenala - Sv. Marka De Carli, nato pa je nastopila članica vsedržavnega tajništva stranke L. Menapace. Govornica je naglasila, da je vodstvo stranke sklenilo pozvati člane in simpatizerje, naj 11. junija glasujejo «da» za oba referenduma, to je za odpravo zakona Reale in za odpravo javnega finansiranja političnih strank. Glede nastopa ne deželnih in občinskih volitvah je Menapace dejala, da se bo PDUP borila za to, da opozori zlasti KPI na nevarnost, ki jo za delavske množice predstavlja sodelovanje s KD, medtem ko bi se morale levičarske stranke prizadevati za uresničitev močne in enovite levice. Govornica je načela tudi vrsto vprašanj v zvezi z razvojem tržaškega gospodarstva in v tem okviru omenila osimski sporazum: PDUP sprejema politični del sporazuma, glede njegovih gospodarskih členov pa ima vrsto pomislekov. Tako naj bi se pristojni krogi na primer obvezali, da bodo preprečili vstop v bodočo industrijsko cono multinacionalnim družbam in poskrbeli za primerno sindikalno nadzorstvo nad zaposleno delovno močjo.

V kriškem Ljudskem domu je sinoči krajevni odbor KPI za zahodni Kras predstavil svojim članom osnutek volilnega programa, s katerim se bo stranka predstavila na bližnjih volitvah za zahodnokraški rajonski svet. Pred predstavitvijo programa je član odbora Ravel Kodrič orisal vlogo novih rajonskih svetov, ki bodo imeli spričo novih določil o decentralizaciji in soudeležbi občanov pri upravljanju občinskih zadev večje pristojnosti. Iz razprave je bilo razvidno, da se Križani zavedajo važnosti teh organov, saj so s številnimi predlogi pripomogli pri izpopolnitvi tega programa, ki ga je nosilec liste Slavoljub Štoka s številnimi primeri še bolj osvetlil.

V Križu bodo na listi KPI za zahodnokraški rajonski svet kandidirali Viktor Bogatec, Viljem Sirk, Stojan Sosić, Zorka Stergonšek, Neva Tence, Sandor Tence, Katjuša Tretjak in Edi Ukmar.

DANES PRI SV. ANI

Razprava o globalni zaščiti Slovencev

Danes 26. maja, bo ob 19.30 v Ljudskem domu Sv. Ane na Stari istrski cesti 66 javno zborovanje, ki ga priredi vodstvo 12. cone KPI (sekcije s Kolonkovca, od Sv. Ane in iz Naselja sv. Sergija), na katerem bo stekla razprava o zakonskem predlogu, ki ga bodo komunisti predložili poslanski zbornici o globalni zaščiti Slovencev v naši deželi. Prisotna bo senatorka Jelka Gerbec.

● **Tržaški župan** je odredil, da bodo morali od 1. junija do 30. septembra v mesnicah prodajali le zmleto meso, ki ga bodo zmleli v prisotnosti kupca. Zato prepoveduje, da bi prodajali že zmleto meso, z edino izjemo zmesi za čevapčiče.

Včeraj in danes stavka ambulatorijskih zdravnikov

Včeraj se je pričela 48-urna vsedržavna stavka zdravnikov, ki ordinirajo v ambulantah, katero je oklicala sindikalna zveza SUMAI. Zaradi tega je prišlo do skoraj popolne ohromitve ambulatorijske službe v naši deželi. Na glavnem sedežu INAM v Trstu je ordiniralo le malo zdravnikov v laboratoriju za analize in pnevmološke službe. Delno pa so delovali le ambulatoriji v Miljah in pri Sv. Soboti, medtem ko je bila podružnica INAM v Ul. Nordio zaprta.

Stavko so zdravniki oklicali iz protesta, ker še ni bila obnovljena konvencija z bolniško blagajno.

DANES OB 20.30 V AVDITORIJU

REVIJA ITALIJANSKIH PEVSKIH ZBOROV

Kot gost bo nastopil dolinski pevski zbor Valentin Vodnik

Zamejski Slovenci imamo na zborovskem področju veliko tradicijo prirejanja vsakovrstnih revij in srečanj, naši sodržavljani, ki se pa tudi ponašajo s kar številnimi zbori, pa so na tem področju precej v zaostanku, zlasti v Trstu. Če izvzamemo revijo zborov in godb, ki jih zadnja tri leta prireja miljska skupina Ongia, ni bilo v Trstu že precej časa nobene zborovske revije, ki bi jih priredile italijanske organizacije.

Novoustanovljena Zveza italijanskih pevskih zborov USCI, ki deluje v okviru ENEL in ki je že čvrsto organizirana drugod po Italiji, pa začenja svoje širše delovanje prav z revijo, na kateri bosta poleg štirih tržaških, nastopila še en furlanski in en slovenski zbor. Iz Trsta bodo nastopili I piccoli cantori della città di Trieste, Miricae, Montasio in Polifonico Triestino, kot gostje pa zbor G. B. Candotti iz Codroipa in Valentin Vodnik iz Doline.

Prav nastop slovenskega zbora je na tej reviji lepo presenečenje, ker so tovrstne prireditve prihajale v prvi vrsti na slovensko pobudo (nastopi zborov Sergio Bonato in Alabarda v Kulturnem domu), da omenimo le zadnje pobude. Ni bilo pa nikdar obojestranskih pobud med zbori obeh narodnosti. Zveza USCI je sicer že od vsega začetka skušala navezati stike s slovenskimi zbori in morda je bil tudi ta eden izmed vzrokov, zakaj je imela tolikšne težave, da je lahko ustanovila v Trstu svojo sekcijo in pričela z delovanjem.

Seveda lahko take pobude samo pozdravimo z željo, da bi jih bilo čimveč, tako da bi lahko tudi Italijani, ki zelo slabo poznajo naše kulturno udejstvovanje, zlasti amatersko, bili čimveč seznanjeni z našim delom in vsestransko aktivnostjo.

Ljubitelji zborovskega petja bodo brez dvoma prišli na svoj račun, saj bodo najavljeni zbori izvajali od polifonskih pa do narodnih in umetnih skladb. Res bo prevladovalo polifonsko petje, ki pa bi moralo ob tolikšnih raznolikosti zborov biti nadvse pestro. Dana bo pri tem prilika, da spoznamo delovanje nekaterih italijanskih skupin, ki so zlasti naši javnosti popolnoma neznane. (vk)

Kulturni večer v kavarni Tommaseo

Drevi ob 20. uri, bo v kavarni Tommaseo kulturni večer, ki ga prirejata tržaško eksperantistično društvo in krožek «Arte pro Arte». Na sporedu bodo recitacije, pesmi in proza in to tako v italijanščini kakor tudi v esperantu. Ob 18. uri, pred prireditvijo, bo skupna večerja. Zainteresirani so vljudno vabljeni.

OBVESTILO

Odseki za zgodovino, etnografijo in slovenski jezik pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu bodo od 27. maja 1978 v novih prostorih, Ul. Petronio štev. 4 (poslopje Kulturnega doma) — telefon štev. 733-086 z urnikom od 8. do 13. ure.

Deželna podjetja na razstavi poddobav

Deželna agencija za poddobave je prisotna s kolektivnim standom na 2. mednarodnem salonu poddobav v Parmi. Predsednik agencije dr. Modiano se je v tem okviru udeležil okrogle mize z naslovom «Vprašanje poddobav na področju letalstva», ki je bila te dni na trgovinski zbornici v Parmi. Okrogli mizi so prisostvovali tudi nekateri zastopniki deželnega odborništva za industrijo in trgovino ter trgovinskih zbornic iz Furlanije - Julijske krajine. Na kolektivni razstavi nastopa okrog 20 podjetij iz naše dežele, ki razstavljajo izdelke precizne mehanike, proizvode iz plastičnih mas in kavčuka, elektromehanske naprave in razne tehnične izdelke.

PREDSTAVITEV IZDAJE «VELIKA DELA ZA FURLANIJO-JULIJSKO KRAJINO»

Dežela vložila tri milijarde lir za načrte velikih infrastruktur

Načrti o avtocestnih povezavah v tržaški pokrajini predloženi ministrstvu brez dokončnega mnenja posebne posvetovalne komisije

Na sedežu časnikarskega krožka v Trstu sta včeraj predsednik deželne vlade Comelli in odbornik za načrtovanje Mauro predstavila novo publikacijo z naslovom «Velika dela za Furlanijo - Julijsko krajino», ki jo je deželna uprava izdala ob zaključku petletnega mandata in tik pred volitvami za obnovitev deželnega sveta. Na srečanju, kateremu so prisostvovali številni novinarji in sta se ga udeležila tudi dolinski župan Švab in pokrajinski odbornik Volk, sta deželna upravitelja orisala vrsto pobud, ki jih je dežela storila na področju velikih javnih del, zlasti pri načrtovanju lušKih, železniških in cestnih infrastruktur, ki naj našo deželo zares uspasobijo za izvrševanje povezovalne vloge z njenim naravnim zaledjem.

Pri tem je deželna uprava vložila v raziskave in načrte blizu 3 milijarde lir (pokrivajoč delno tudi neizpolnjeno vlogo državne oblasti), na podlagi katerih bodo v prihodnjih letih, po zatrjevanju deželnih upraviteljev, izvršili dela v skupnem znesku okrog tisoč milijard lir. Naložbe bodo črpali predvsem iz sredstev, ki jih daje na razpolago državni zakon o obnovi Furlanije po potresu in iz investicij, ki izhajajo iz osimskih sporazumov, delno pa iz deželnega proračuna.

Odbornik Mauro je podal pregled izvrševanja posameznih del, ki zadevajo avtocesto iz Vidma do Trbiža, nekatere državne ceste v severnem delu videmske pokrajine, velike cestne povezave v tržaški pokrajini (pri čemer je presenetljiva njegova izjava, da so načrte že poslali v odobritev ministrstvu za javna dela, ne da bi o njih izrekla dokončno mnenje posebna posvetovalna komisija, v kateri so zastopane krajevne uprave, ki se je bil obvezal jo sklicati), avtoporta pri Fernetičih in pri Štandrežu, načrt za povezavo in usklajevanje treh deželnih pristanišč (Trst, Tržič, Porto Nogaro), podvojitev pontabeljske železnice, dograditev tržaške obvozne železnice in novo veliko ranžirno železniško postajo v Červinjanu. Njegovim izvajanjem so sledila številna vprašanja novinarjev, katerim je delno odgovarjal tudi predsednik Comelli, nakar so predvajali nekaj diapozitivov, s katerimi so prikazali napredovanje nekaterih del.

Seja odbora sekcije SSk v Devinu-Nabrežini

V sredo, 24. 5. 1978, se je sestal odbor krajevne sekcije SSk, ki je v glavnem razpravljal o urbanističnih problemih, ki zadevajo občino Devin - Nabrežina. Po daljši razpravi je bilo soglasno sklenjeno, da mora SSk z vsemi svojimi močmi skušati preprečiti nadaljnje naseljevanje tujcev, ker bi se tako poslabšalo razmerje med Slovenci in Italijani. Odbor je nato sprejel resolucijo, ki naj jo predstavnika predložita na občinskem svetu.

Odbor je določil Iva Kralja za sekcijskega kandidata na deželnih volitvah. Končno je bila imenovana komisija za organizacijo Našega praznika, ki bo v Nabrežini 8. in 9. julija ob 30-letnici prvega povojnega tabora politično organiziranih Slovencev na Tržaškem.

ZARADI STAVKOVNEGA GIBANJA

Neredna dobava vode in električnega toka

ACEGA sporoča, da zaradi stavkovnega gibanja, ki so ga proglasile sindikalne organizacije in ki zadeva uslužbence - elektrikarje, bo jutri in v nedeljo od 12. do 20. ure verjetno za nekaj časa primanjkoval električni tok. Zaradi stavke uslužbencev ENEL bo od 21. ure danes pa do nedelje do 21. ure tudi neredna dobava vode.

● **ENEL** obvešča, da bo v miljski občini v nedeljo, 28. maja, v primeru lepega vremena prekinitev električnega toka od 6. ure do 10.30 zaradi nujnih popravil na daljnovodu.

KONEC JUNIJA V TRSTU

Srečanje o problemih letalskega prometa

Inštitut za preučevanje prometa v Evropski gospodarski skupnosti, ki deluje v sklopu tržaške univerze, bo priredil v našem mestu v dneh 30. junija in 1. julija tehnično srečanje o problemih letalskega prometa v EGS. Na srečanju bodo s področnimi poročili nastopili glavni ravnatelj za prevoze pri skupnosti R. Le Goy, podpredsednik frankfurtskega letališča W. Schroeder, ravnatelj Alitalie S. Di Lapigio, predstavnika pariškega inštituta za letalski promet M. G. Desmas in G. R. Besse in predstavnik CNR iz Rima prof. F. Valdoni. Srečanje bo potekalo v štirih jezikih, in sicer v italijanščini, francoščini, nemščini in angleščini.

JUTRI OB 9.30

V Vidmu deželni kongres italijanske zveze za promet

Na sedežu sindikata CISL v Vidmu bo jutri, z začetkom ob 9.30, prvi deželni kongres Italijanske zveze za promet. Zveza je nastala z namenom, da bi združila v enotno organizacijo vse področne sindikalne organizacije, ki se udejstvujejo na področju prometa in ki delujejo v okviru krovne organizacije CISL.

S SINOČNJEGA SESTANKA V PROSVETNEM DOMU

NA OPČINAH NOČEJO NOVIH RAZLASTITEV

V zvezi z določitvijo večjih površin za ljudske gradnje bodo predložili na občini ugovore

V Prosvetnem domu na Opčinah so se sinoči spet zbrali lastniki tistih zemljišč, ki jih je tržaška občinska uprava namenila za ljudske gradnje. Ta dokaj čudna, v nenavadni naglici in brez predhodnih posvetovanj ne z rajonsko konzulto ne s prizadetim prebivalstvom sprejeta odločitev občinskih upraviteljev je silno razburila duhove. Po dolgoletnem brezvestnem plenjenju slovenske zemlje v najrazličnejše namene grozijo nove razlastitve in nove gradnje, ki bodo še bolj iznakazile podobo tega kraškega predela.

Slovensko opensko prebivalstvo je trdno pripravljeno braniti te zadnje ostanke svoje zemlje. To je ponovno izpričal na sinočnjem sestanku, ki so se ga udeležili tudi predstavniki krajevnih organizacij z Združenjem jusarskih upravičencev na čelu. Bili so prisotni tudi občinski svetovalec Wilhelm, predstavnik SSk Lokar, tajnik Kmečke zveze Bukavec in predstavnik pripravljalnega odbora Združenja za obrambo Občin odv. Fast, ki je predložil tudi osnutek ugovora, ki naj bi ga kot openska skupnost poslali občini in v ta namen zbirali podpise. Dogovorjeno je bilo tudi, da pošljejo ugovore, o katerih se bo moral izreči novi občinski svet, tudi posamezniki. Pri izdelavi teh ugovorov je bila izražena pripravljenost za pomoč (vsaj kar zadeva kmečka vprašanja) tudi s strani Kmečke zveze. Utemeljeno pritožbo bo poslalo tudi Združenje jusarskih upravičencev.

V vseh teh ugovorih je naglašeno predvsem načelno vprašanje zaščite značilnosti tega kraja ter dejstvo, da Občine ne razpolagajo z vsemi tistimi infrastrukturami in javnimi storitvami, ki so potrebne, da se neki kraj lahko širi in demografsko razvija. V tem okviru torej prebivalstvo nasprotuje vsem novim stanovanjskim gradnjam, pa naj bodo javne ali zasebne.

● **Na sedežu** v Ul. Pondares bodo drevi zaprli kolektivno razstavo, ki jo je organiziral sindikat za umetnost CGIL. Ob 18.30 bo zaključna okrogla miza na temo «Vizualne umetnosti danes», ki se je bodo udeležili kritiki, kulturni delavci in sindikalisti.

Proseški starši za poimenovanje šole po Regentu

Dne 24. 5. 1978 starši otrok, ki obiskujejo slovenski otroški vrtec na Proseku, so se sestali, da bi obravnavali razne probleme vrtca.

Obenem so se dotaknili tudi perečega problema poimenovanja osnovne šole na Proseku po Ivanu Regentu, in s tem v zvezi izglasovali sledečo resolucijo:

«Zbrani starši izražajo Združenju staršev in predstavnicam medrazrednega sveta osnovne šole na Proseku vso solidarnost v njihovem boju za poimenovanje šole po zaslužnem vaščanu, ki se je v svoji dolgi življenjski dobi boril za uveljavljanje pravic slovenske manjšine v Italiji.

Obenem starši ogorčeno protestirajo zaradi zavlačevanja odgovornih oblasti, ki kljub protestom in zahtevam Združenja staršev nočejo dati jasnega odgovora. V tej borbi pa jma Združenje staršev osnovne šole na Proseku vso našo podporo, saj nam je vsem pri srcu poimenovanje po Ivanu Regentu šole na Proseku, ki jo bodo prihodnje leto obiskovali otroci, ki sedaj obiskujejo otroški vrtec.

Združenje staršev otroškega vrtca na Proseku

Tržaški velesejem
DO NEDELJE, 28. MAJA
TRG DE GASPERI 1 (Tel. 040/733201)
URNIK: 9.00 — 12.30 in 16.00 — 20.00
(sobota in nedelja 9.00 — 20.00)
EXPORAMA 78
ŽIVALSKI STRUP V SLUŽBI ČLOVEKA
PREKO 200 ŽIVALI VSEGA SVETA
VSTOPNINA: 1.500 lir (znižana 800 lir)

«EXPORAMA» do nedelje

Sklep vodstva tržaškega velesejma, da podaljša razstavo strupenih živali in njihove porabe v službi človeka, za nadaljnjih sedem dni, se je izkazal za popolnoma upravičenega. Na razstavišče prihajajo namreč dan za dnem trume obiskovalcev, med temi zlasti šolarji v spremstvu učiteljev in profesorjev, ki si z zanimanjem ogledajo to svojstveno, in lahko rečemo tudi edinstveno razstavo. Exporama bo odprt do vključno nedelje in pričakovati je, da bo število obiskovalcev do tedaj narastlo na več desettisoč. O razstavi bi lahko rekli le, da je na njej morda nekoliko premalo poudarjen prikaz uporabe strupa v zdravstvu in na drugih področjih, čeprav tudi tega ne manjka. Je pa razstava vredna ogleda že zaradi razstavljenih strupenjač, ki so jih organizatorji zbrali praktično z vsega sveta. Naša slika na primer prikazuje mlade kajmane (aligatorje) iz južnoameriške reke Orinoco, ki jih sicer redko nahajamo tudi v večjih zooloških vrtih v Evropi.

Stavkovno gibanje avtonomnih železničarjev

Predsinočnjim ob 21. uri se je zaključila 24-urna stavka italijanskih železničarjev, ki jo je oklicala sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL. Kakor poroča ljubljansko Delo, je zaradi stavke samo v Sežani obtičalo 14 potniških in ekspresnih vlakov, na progi med Sežano in Ljubljano pa je bilo ustavljenih 21 tovornih vlakov s 400 vagoni. Iz vlakov je ob meji stopilo okrog 2.000 potnikov, večinoma namenjenih v Trst, nekaj skupin pa je bilo namenjenih tudi naprej v Francijo in v druge države.

Včeraj ob 00.00 pa so stopili v stavko železničarji, organizirani v neodvisnem sindikatu FISAFS. Njihova stavka bo trajala do konca meseca. Osebje stavka tako, da zadržuje odhod vlakov za pol ure. Nered na postajah bo trajal do 28. maja ter nato zopet od 00.00 do 24. ure 31. maja. Osebje, zaposleno pri signalnih napravah, pa bo stavkalo zadnje tri ure vsake delovne izmene. Zato je vodstvo železnice opozorilo široko občinstvo, naj v teh dneh dobro pazi, preden se poda čez tire na nivojskih prehodih.

ŠOLA GLASBENE MATICE - TRST

V ponedeljek, 29. maja, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma

PIHALNI KOMORNI VEČER

študentov Akademije za glasbo iz Ljubljane

Umetniški vodja: docent FEDJA RUPEL
Klavirska spremljava: prof. NADA OMAN

Na sporedu: Ramovš, Händel, Quantz, Ravel, Debussy, Pierné, Ibert.

Vljudno vabljeni!
VSTOP PROST

Gledališča

VERDI

Danes ob 20. uri (red A) in **jutri ob 18. uri** (red B) koncert orkestra gledališča Verdi pod taktirko bolgarskega dirigenta Emila Čakarova. Na sporedu je med drugim tudi skladba tržaškega skladatelja Raffaela de Banfielda «For Ophelia» za sopran in orkester. Tokrat bo nastopila sopranistka Maria de Francesca Cavazza. Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 26. maja
FILIP

Sonce vzide ob 4.23 in zatone ob 19.40 — Dolžina dneva 15.17 — Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 9.45.

Jutri, SOBOTA, 27. maja
JANEZ

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 20,2 stopinje, najnižja 14, ob 13. uri 20,2 stopinje, zračni tlak 1015,5 mb ustaljen, vlaga 64-odstotna, nebo 7/10 pooblačeno, veter 13 km na uro severozahodnik, morje skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 25. maja 1978 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

RODILI SO SE: Andrea Belvedere, Luca Seculin, Fabio Belardi, Edoardo Perco, Davide Paoletich, Gaio Bardelle, Zeki Hairule Broqi, Lea Palomba in Francesca Teodori.

UMRLI SO: 20-letni Riccardo Nussdorfer, 76-letna Ofelia Casati vd. Fucci, 49-letni Ferruccio Bassi, 56-letni Branko Maranzina, 80-letni Francesco Prikl, 29-letni Fabio Galli, 57-letni Nicolò Craglietto, 69-letna Palmira Gerini por. Musso, 51-letna Bruna D'Osualdo por. Parisotto, 73-letni Ruggero Chelleri, 75-letni Giuseppe Martini.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Oberdan 2, Ul. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta).

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (sv. Frančišek) 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (sv. Frančišek) 1.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BCIS
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 25. 5. 1978

Ameriški dolar	869.—
Funt šterling	1581,50
Švicarski frank	442,50
Francoski frank	184,50
Belgijski frank	26,40
Nemška marka	408.—
Avstrijski šiling	56,75
Kanadski dolar	740.—
Holandski florint	378.—
Danska krona	151.—
Švedska krona	181.—
Norveška krona	152.—
Drahma	22,75
Mali dinar	42.—
Veliki dinar	43.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Mali oglasi

IŠČE se izkušen/a natakar/ica, lepe postave, po možnosti z znanjem nemščine. Delovno mesto je enoletno. Hotel Magdalenerotoef — Bocen — Ul. Rencio — Tel. 21267.

Šolske vesti

Učenci likovnega tečaja osnovne šole Sv. Jakob razstavljajo svoja likovna dela v prostorih Slovenskega kluba, Ul. sv. Frančiška 20/II. Razstava bo odprta do konca meseca, dnevno od 9. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Vabljeni!

Učenci osnovne šole v Borštu vabijo na zaključno šolsko prireditev, ki bo v srenjski hiši jutri, 27. maja, ob 20. uri.

Osnovna šola Stanislav Gruden v Šempolaju vabi na zaključno prireditev, ki bo jutri, 27. maja, ob 17. uri. Vljudno vabljeni starši in prijatelji mladine!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB

priredi jutri, 27. maja 1978, gostovanje dramske skupine iz Senčurja pri Kranju s kriminalko

AGATHE CHRISTIE
MIŠOLOVKA

Predstava bo v Finžgarjevem domu na Opčinah s pričetkom ob 20. uri.

TOPLO VABLJENI!

Razstave

Drevi ob 18.30 bodo v dvorani palače Costanzi odprli veliko razstavo del tržaškega slikarja Giannija Brumattija. Znanemu tržaškemu likovniku prireja to razstavo tržaška občinska uprava v znak priznanaja za njegovo dosedanje dosežke. Razstava bo trajala vse do 25. junija.

Danes ob 18. uri bo v tržaški občinski galeriji na Trgu Unità odprl razstavo svojih del tržaški slikar Tullio Clamar, ki bo razstavljal do 2. junija.

Kino

Ariston 16.30 — 18.20 — 20.10 — 22.00 «Il bagnino d'inverno». Režija Goran Paskaljević, Irfan Mensur, Gordana Kosanović, Danilo Bata Stojković.
Mignon 16.00 — 22.10 «Pantera rosa show. Barvni film.
Nazionale 16.30 «Tutta femmina». Oliga Georges Picot. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00—22.15 «La minaccia». Barvni film.
Excelsior 16.00 «American Graffiti». Barvni film.
Fenice 16.30 «L'uomo ragno». Nicolas Hammond. Barvni film.
Eden 17.00 «Una donna tutta sola». Jill Clayburg, Alan Bates. Barvni film.
Ritz 17.30 «Il tocco della medusa». Lino Ventura, Richard Burton, Lee Remick. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Cristallo 16.00 «La bella addormentata nel bosco». Sledi film «Il mio amico Beniamino».
Filodrammatico 16.00—22.00 «Evirato — bramosia dei sensi». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Aurora 16.30 «Von Buttiglione — sturmtruppenführer». Barvni film.
Capitol 16.30—19.00—21.30 «Un altro uomo, un'altra donna». James Caan. Barvni film.
Moderno 16.00 «Salvate il Gray Lady». C. Heston. Barvni film.
Ideale 16.00 «Viaggio di paura». Mirelle Darc. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.00 «L'uomo nel mirino». Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Astra 16.30 «Torna El Grinta». John Wayne, Catharine Hepburn.
Radio 16.00 «Pistolero». Barvni film.
Lumière 16.30—22.00 «La rivincita di Bruce Lee». Barvni film.
Volta 17.00 «La poliziotta fa carriera». Renzo Montagnani. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Zadružna kraška mlekarna Repentabor

vabi na

redni občni zbor

ki bo v drugem sklicanju jutri, 27. maja 1978, ob 20.30 v prostorih občinske kopalnice v Repnu s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora in predložitev obračuna za leto 1977
2. Poročilo nadzornega odbora in odobritev obračuna za leto 1977
3. Razno.

Zaradi važnosti, ki jo zavzema uresničitev našega zadružnega cilja, Vas vabimo, da se občnega zbora udeležite.

Odbor

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 28. maja avtobusni izlet na Ratitovec. Hoje bo predvidoma tri ure. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20) v dopoldanskih urah.

Prosvetno društvo France Prešeren iz Boljunca sporoča, da bo odhod avtobusov v Postojno v nedeljo, 28. t.m., ob 7. uri.

✚

Dne 25. maja nas je za vedno zapustil naš dragi

ROMANO ŠIK

Pogreb bo jutri, v soboto, 27. maja, ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na pokopališče v Mačkolje.

Žalostno vest sporočajo: žena Miroslava, sin Adrijan z ženo Doris in vnuk Ivo ter drugi sorodniki

Dolina, Mačkolje, 26. maja 1978

(Občinsko pogrebno podjetje)

OPOLNOČI MED SOBOTO IN NEDELJO, 28. MAJA

TRST - BENETKE - BOLOGNA - RIM - REGGIO CALABRIA - CATANIA - MILAN - TURIN - GENOVA - VENTIMIGLIA

Odhodi:

Benetke
Benetke - Bologna - Firence (preko Benetk); Milan - Genova Brign. (preko Mester) (*)
Portogruaro (nadaljuje do San Donà do 14.6.; razen ob praznikih)
Benetke - Rim - Turin (preko Mester in Milana) (spalni vagon Moskva - Rim (1); 1. in 2. razred Zagreb - Turin, Budimpešta - Rim, Zagreb - Rim; Zagreb - Benetke pogradi 2. razreda Varšava - Rim) (2)
Benetke
Benetke - Rim (*)
Benetke ekspres
Portogruaro - Benetke
Benetke - Milan - Turin
Portogruaro
Benetke
Benetke - Bologna - Rim - Neapelj - Reggio Calabria - Catania (pogradi 2. razreda Trst Reggio Calabria; pogradi 1. in 2. razreda in spalni vagoni Trst - Catania)
Mestre (brez vmesnih postaj) - Milan - Genova (*)
Benetke
Portogruaro (razen ob praznikih)
Benetke - Bologna
Lecce (pogradi 2. razreda in spalni vag. Trst - Lecce)
Portogruaro
(Simplon express) Benetke - Rim - Milan - Domodossola - Pariz (pogradi 1. in 2. razreda Trst - Pariz; spalni vagoni Benetke - Pariz; pogradi 2. razreda Beograd - Pariz in Benetke - Pariz; pogradi 2. razreda Zagreb - Pariz od 28.5. do 23.7., od 6.8. do 20.8. in od 6.9. do 30.9.78)
Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille (pogradi 1. in 2. razreda Trst - Turin; spalni vagoni in pogradi za 2. razred Trst - Genova)
Mestre - Bologna - Rim (spalni vagoni in pogradi 1. in 2. razreda Trst - Rim)

Prihodi:

Benetke
Portogruaro (razen ob praznikih)
Portogruaro
Marseille - Ventimiglia - Genova - Turin - Milan - Mestre (spalni vagoni in pogradi 2. razreda Genova - Trst; pogradi 1. in 2. razreda Turin - Trst)
Rim - Bologna - Mestre (spalni vagoni in pogradi 1. in 2. razreda Rim - Trst)
Benetke
Ženeva - Domodossola - Zürich - Chiasso - Milan - Mestre (pogradi 2. razreda Ženeva - Trst) samo ob sobotah od 1.7. do 5.8.1978
(Simplon express) Pariz - Domodossola - Milan - Rim - Benetke (pogradi 1. in 2. razreda Pariz - Trst; pogradi 2. razreda Pariz - Beograd in Pariz - Zagreb od 28.5. do 22.7., od 5.8. do 19.8. in od 5.9. do 30.9.78);
Lecce - Bologna (pogradi 2. razreda in spalni vagoni Lecce - Trst)
(Rialto) Milan - Mestre (Mestre - Trst brez vmesnih postaj) (*)
Palermo - Catania - Reggio Calabria - Neapelj - Rim - Firence - Bologna - Benetke (pogradi 2. razreda R. Calabria - Trst; pogradi 1. in 2. razreda in spalni vagoni Catania - Trst; pogradi 1. in 2. razreda Palermo - Trst)
Benetke
Cervignano (razen ob praznikih)
Benetke
Turin - Milan - Benetke
Firence - Bologna - Benetke (*)
Portogruaro
(Benetke express) Benetke (spalni vagoni Benetke - Beograd; pogradi 2. razreda Benetke - Atene in Benetke - Beograd; pogradi 2. razreda Benetke - Sofija (3), Benetke - Istanbul (4) in Benetke - Skopje (5)
Rim - Mestre (*)
Genova in Milan (preko Mester) (*)
Benetke
Turin - Milan - Rim - Benetke (spalni vagoni Rim - Moskva (6); pogradi 2. razreda Rim - Varšava (7))

(*) Samo 1. razred in posebna rezervacija.
(1) Ne vozi ob petkih.
(2) Vozi ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah od 29.5. do 21.9.
(3) Vozi ob torkih, četrtkih, petkih in nedeljah.
(4) Vozi ob ponedeljkih, sredah in sobotah.
(5) Vozi samo ob sobotah.
(6) Ne vozi ob sobotah.
(7) Vozi ob torkih, petkih in nedeljah (od 30.5. do 22.9.1978)

TRST - OPČINE - LJUBLJANA - BEOGRAD - BUDIMPEŠTA - VARŠAVA - SOFIJA - ATENE - ISTANBUL - MOSKVA

Odhodi:

Opčine - Ljubljana - Zagreb - Budimpešta - Varšava. Spalni vagoni Rim - Moskva (1); pogradi 2. razreda Rim - Varšava (2)
(Simplon express) Opčine - Ljubljana - Zagreb - Beograd. Pogradi 2. razreda Pariz - Beograd in Pariz - Zagreb (od 28.5. do 22.7., od 5.8. do 19.8 in od 5.9. do 30.9.1978)
14.50 L Opčine - Ljubljana (3)
15.30 D Opčine - Ljubljana (vozi samo ob sobotah)
17.50 D Opčine - Ljubljana (3)
19.35 D Opčine - Ljubljana (3)
20.05 D Opčine - Ljubljana - Zagreb - Beograd (vozi ob torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah, pogradi 2. razreda Trst - Beograd)
20.20 L Opčine
21.08 E Opčine - Ljubljana - Skopje - Beograd - Atene - Istanbul - Sofija (spalni vagoni in pogradi 2. razreda Benetke - Beograd; pogradi 2. razreda Benetke - Sofija samo ob torkih, četrtkih, petkih in nedeljah; pogradi 2. razreda Benetke - Atene; pogradi 2. razreda Benetke - Istanbul samo ob ponedeljkih, sredah in sobotah; pogradi 2. razreda Benetke - Skopje samo ob sobotah)

(1) Vozi samo ob nedeljah.
(2) Vozi ob sredah, sobotah in ponedeljkih (od 31.5. do 23.9.1978).
(3) Razen ob nedeljah.

Prihodi:

5.48 D Varšava - Budimpešta - Zagreb - Ljubljana - Opčine. Spalni vagoni Moskva - Rim (1); pogradi 2. razreda Varšava - Rim (2)
7.20 D Beograd - Zagreb - Ljubljana - Opčine (vozi ob torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah; pogradi 2. razreda Beograd - Trst)
8.55 E Sofija - Istanbul - Atene - Beograd - Skopje - Ljubljana - Opčine. Pogradi 2. razreda Atene - Benetke; spalni vagoni in pogradi 2. razreda Beograd - Benetke; pogradi 2. razreda Sofija - Benetke (3); pogradi 2. razreda Istanbul - Benetke (4) in pogradi 2. razreda Skopje - Benetke (samo ob sobotah)
10.10 D Ljubljana - Opčine (5)
14.35 L Ljubljana - Opčine (5)
17.38 D Ljubljana - Opčine (5)
19.44 E (Simplon express) Beograd - Zagreb - Ljubljana - Opčine (pogradi 2. razreda Beograd - Pariz in Zagreb - Pariz od 28.5. do 23.7., od 6.8. do 20.8. in od 6.9. do 30.9.1978)
21.30 L Opčine

(1) Ne vozi ob petkih.
(2) Vozi ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah od 29.5. do 21.9.1978
(3) Vozi ob ponedeljkih, torkih, četrtkih in sobotah.
(4) Vozi ob sredah, petkih in nedeljah.
(5) Razen ob nedeljah.

TRST - VIDEM - TRBIŽ - DUNAJ - SALZBURG - MÜNCHEN

Odhodi:

5.25 L Videm
6.10 D Videm - Trbiž
6.18 L Videm
7.05 D Videm
8.50 D Videm - Trbiž - Dunaj - Salzburg - München
10.08 L Videm
12.25 D Videm - Trbiž
13.02 L Videm - Carnia
14.05 D Videm
14.35 L Videm
16.45 L Videm - Trbiž
17.30 D Videm (razen ob praznikih)
17.58 L Videm
19.18 D Videm
20.15 L Videm
21.40 D Videm - Trbiž - Dunaj - München (pogradi 1. in 2. razreda Trst - Dunaj)
23.00 L Videm

Prihodi:

0.50 L Videm
6.45 L Videm (razen ob praznikih; vozi od 29.5. do 5.8. in od 16.8. do 30.9.1978)
7.26 L Videm
7.57 D Videm (razen ob praznikih)
8.46 L Videm
9.00 D Tablja - Videm (vozi od 29.5. do 5.8. in od 16.8. do 30.9.1978; razen ob praznikih)
9.56 D München - Salzburg - Dunaj - Trbiž - Videm (pogradi 1. in 2. razreda Dunaj - Trst)
12.03 L Trbiž - Videm
14.05 D Videm
15.02 L Videm
17.05 D Videm
17.59 L Videm
19.25 L Videm
19.38 E Trbiž - Videm
20.52 L Pordenon - Videm (ob sobotah in praznikih odhaja iz Vidma)
22.40 L Videm
23.38 D München - Salzburg - Dunaj - Trbiž - Videm

Z legalno uro nov vozni red vlakov

Opolnoči med soboto in nedeljo, 28. maja, stopi v Italiji zopet v veljavo legalna ura. S tem, da bomo premaknili kazalce na uri za 60 minut naprej, bomo praktično izgubili uro spanja. Nadoknadili pa jo bomo lahko 1. oktobra, ko bomo morali pomakniti kazalce za uro nazaj, med poletjem pa si bomo s tem pridobili uro več sonca.

Letos bo legalna ura v veljavi celih 126 dni in to, od nedelje, 28. t.m., pa do 1. oktobra. Legalno uro so prvič uvedli leta 1966 in je takrat sprožila živahne polemike, ki pa so kmalu polegle ob energetski krizi. V času legalne ure se namreč znatno zmanjša poraba električnega toka, kar pripomore k uravnovešenju državne bilance. Letos bo zadnjič, ko bomo v različnih evropskih državah imeli različne legalne ure. S prihodnjim letom bo skoraj gotovo stopila v veljavo enotna legalna ura, za vse članice evropske skupnosti.

Z uvedbo legalne ure stopi v veljavo tudi nov vozni red vlakov (katerega objavljamo), kar seveda ustvarja, posebno na mednarodnih progah, številne probleme.

Danes seja občinskega sveta Devin-Nabrežina

Danes ob 16. uri se bo sestal svet občine Devin - Nabrežina. Proračun za 1978, ki v bilanci ne dovoljuje negative, je sicer pod streho, ostaja pa še zmeraj zoprno dejstvo, da je treba kriti primanjkljaj prejšnjega. Svet bo v ta namen razpravljal o najemu posojila (346 milijonov lir). Razprava bo tudi o 74.200.000 lir posojila, ki ga uprava predlaga kot investicijo za vzdrževanje cest. Zanimiv se nam zdi tudi problem jusarskega zemljišča (o čemer bo govor na seji), nič manj zanimiva pa ne bo razprava (če bo do nje prišlo), o varianti k splošnemu regulacijskemu načrtu občine. *(ip)*

Ciklus nastopov TPPZ do konca sezone 1977/78

Partizanski pevski zbor iz Trsta bo jutri in v nedeljo gost Zveze koroških partizanov. Preko Gorenjske se bo odpeljal do Jezerskega, kjer ga bo na avstrijski strani pričakala koroška delegacija. Skupno z gostitelji se bodo Tržačani pripeljali v Pliberk, kjer bo zvečer v velikem šotoru za nad tisoč ljudi, pel koroškim Slovencem. Po nastopu bo srečanje z borci iz matične domovine. Naslednji dan bo TPPZ pel pri ponovnem odkritju spomenika padlim borcem. V zgodnjih popoldanskih urah si bodo naši pevci in godbeniki ogledali zanimive turistične kraje te lepe dežele. Zbor se bo vrnil v svoj domicilj približno ob 22. uri po legalni uri.

Zbor bo še nastopil do konca julija v naslednjih krajih: pel bo delavcem koprske luke v počastitev kongresa ZKJ, na festivalu Unità vzhodnega Krasa v Trebčah, na osrednji proslavi na Dan borca v Sloveniji, ponovno na festivalu Unità v Trstu in Turjaku ter v Piranu na Tartinijevem trgu. Zadnji nastop, ki bo posvečen odporniškemu gibanju bo imel v Tavagnaccu. Javnosti moramo povedati, da je moral Tržaški partizanski pevski zbor žal odpovedati več koncertov tostran in onstran meje, zaradi preobremenjenosti z vajami za novi program in drugimi nastopi.

Jutri popoldne odprtje razstave modelarstva

Jutri, 27. maja, ob 15. uri bodo na Trgu V. Veneto 4 odprli razstavo modelarstva, na kateri bo s svojimi deli nastopilo približno štirideset ljubiteljev tega udejstvovanja. Predstavili se bodo s približno 200 najrazličnejšimi deli, razstavo pa je priredila skupina otrok iz kluba Il Plastichino. V nedeljo bo razstava odprta od 9. do 11. ure, od ponedeljka, 29. maja, do nedelje, 4. junija, pa od 15. do 17. ure. Nagrade za razstavljavce, za najboljšo sliko in za izžrebane obiskovalce so prispevale razne ustanove, zavarovalnice, knjigarne in krajevne banke.

TRŽAŠKA POKRAJINA

Tržaška pokrajinska uprava bo sprejela za letošnje poletje v službo za mesec ali dva 25 operaterjev - animatorjev za delo z mladoletniki. Za sprejem je predvidena ustrezna izbira. Predviden pa je tudi kratek seminar pred nastopom službe.

Kandidati morajo biti stari najmanj 18 let. Prednost imajo ljudje, ki imajo že izkušnje v negi handikapirancev.

Zainteresirane osebe naj predložijo prošnje za sprejem, opremljene s kratkim življenjepisom, do četrtka, 1. junija 1978, ob 12. uri na tajništvu pokrajine v Ul. Geppa 1/II. nadstropje. V poštev pridejo prošnje, predložene po 1. aprilu 1978.

Razpored selekcijskih izpitov sprejetih kandidatov bo objavljen na posebnem razglasu na pokrajinski oglasni deski od ponedeljka, 5. junija 1978, (od 10. do 14. ure). Predvideva se, da se bo selekcija začela 6. junija.

GORIŠKI DNEVNIK

PREPOVED IZLETA V SLOVENIJO!

V včerajšnji številki Primorskega dnevnika sem z zanimanjem prebral članek, v katerem je prof. Benjamin Slavec opisal tridnevni poučni izlet absolventov nižjih srednjih šol v Slovenijo. Podoben članek sem se pripravljal spisati tudi sam prihodnji teden, ko bi se vrnili z izleta absolventi enotne srednje šole «I. Trinko» iz Gorice. Članka pa ne bo.

Članka kot določeni v(ja izleta ne bom napisal, ker izleta ne bo. Potem ko smo ponudbo gostovanja sprejeli, potem ko je zavodni svet o tem razpravljal, potem ko smo na šoli prošnjo napisali in jo odposlali v Rim, potem ko smo uredili vse formalnosti glede prestopa meje in so starši podpisali vsa dovoljenja, je včeraj zjutraj (sic!), 24 ur pred odhodom prišlo telefonsko sporočilo, da ne smemo nikamor. Odgovornim oblastem se ni zdelo vredno, da bi nas v doglednem, tehnično sprejemljivem času obvestile in bi si vsaj prihranili vse priprave. Ne, niti toliko nismo vredni po mnenju nekaterih, da bi nam pismeno odgovorili in povedali razloge za tako odločitev. Tako lahko samo ugibamo, čeprav ni težko razumeti, kam pes taco moli.

Najresnejši razlog, ki ga baje navajajo je ta, da gre šolsko leto h koncu in je torej prirejanje izletov neumestno. Milo rečeno je ta razlog iz trte zvit, kajti pri vseh mogočnih izletih, gostovanj, tekmovanjih in potovanjih, o katerih prebiramo v mesecu maju po časopisih ne bo prav tridnevni izlet slovenske srednje šole iz Gorice kvaril uspešnosti državnih šol v Italiji. Če že obstaja miselnost, da dejavnost izven rednega šolskega pouka kvari šolske uspehe, kako naj razumemo prirejanje finalnih tekem Mladinskih iger prav v mesecu maju, ko potujejo dijaki v bolj oddaljene kraje. Kaj morda izlet dijakov enotnih srednjih šol iz Trsta ni bil odobren? Kako to, da beremo prav v včerajšnji številki Primorskega dnevnika, da bo italijanska šola iz videmske pokrajine gostovala v Tolminu ali Kobaridu in da je zato uredila že vse formalnosti za prestop meje? Ali smo res priča tako očitni dvojni meri? Še več. Kam so šle obljube lokalnih šolskih oblasti, da bodo poskrbele za ureditev vprašanja, potem ko dovoljenja iz Rima ni in ni hotelo biti?

Povedati je treba ob tej priliki tudi, da smo v tem šolskem letu že drugič prikrajšani za podobno pobudo. Tudi za nameravano dijaško srečanje v Zagrebu ni naša šola dobila dovoljenja oz. ga je dobila 24 ur prepozno, kar pravzaprav meji že na farso. Srečanje v Zagrebu pa ni bilo programirano v zadnjem mesecu pouka!!!

Bralce in nepoznavalce razmer želim tudi poučiti, da je v zadnjih tednih prišlo tudi do neverjetnih zapletljajev in težkoč pri gostovanjih skupin iz Jugoslavije, ki so želele nastopiti na Goriškem. Če k temu dodamo še nekaj drugih znakov, se moramo z zaskrbljenostjo vprašati ali je na «najbolj odprti meji v Evropi» zavel drugačen, nekoliko bolj smrdljiv veter.

Kakorkoli že stojijo stvari, dejstvo je, da je tistim, ki jih stiki naše narodnostne skupnosti z matico motijo, uspelo preprečiti že v vseh podrobnostih pripravljen izlet in bodo zato dijaki ostali doma.

ALDO RUPEL

Aktiv slovenskih komunistov

V okviru priprav na volitve, ki bodo 25. in 26. junija, sklicuje KPI danes, ob 20. uri, aktiv slovenskih komunistov, na sedežu v Ulici Locchi 2, v Gorici. O vsebini in oblikah volilne kampanje bo spregovoril prof. Ivan Bratina, uvodno poročilo pa bo podal Tullio Paiza, medtem ko bo sestanek sklenil Boris Iskra.

Dostava potrdil za vpis otrok v prvi razred osnovne šole

V prihodnjih dneh bo goriško županstvo poskrbelo za dostavo na dom vseh potrebnih potrdil za vpis otrok v prvi razred osnovne šole. Ukrep zajema vse otroke, ki so se rodili v letu 1972 in ki imajo bivališče v občini.

Na pobudo Mlad. odb. pri SKGZ

Delovno srečanje z beneškimi mladinci

V nedeljo zjutraj sta se v Gorici sestali delegaciji Mladinskega odbora pri Slovenski kulturno - gospodarski zvezi in Mladinskega centra «Marco Redelonghi» iz Benečije. Namen tega srečanja je bil predvsem ta, da bi se Mladinski odbor pobliže spoznal z mladinskimi vprašanji v Benečiji in še posebno z aktivnostjo tega centra.

Beneške mladince sta najprej predsednik in tajnik odbora Igor Komel in Milan Pahor seznanila z reorganizacijo naše krovne organizacije ter z delovanjem Mladinskega odbora. Za tem so mladinci iz Benečije podrobneje orisali delo in smernice, ki so jih zadali z ustanovitvijo centra. Kljub kratki dobi obstoja, je beneški mladinski center opravil precejšnje delo. Med tem naj omenimo izdajo mladinskega biltena, zbiranje raznega gradiva o kulturni dediščini v Benečiji, pripravo filmskih predstav z antifašistično tematiko v raznih vaseh ter utrjevanje stikov predvsem z mladinci s Tolminskega in Kobariškega.

P. R.

● **Tajništvo** sindikata SINASCEL-CISL obvešča bivše uslužbence ustanove ONAIRC, da veljajo gmotne izboljšave v znesku 25.000 lir, za obdobje od 1. septembra 1977 dalje. Torej zaostale prejemke je treba obračunavati samo od omenjenega datuma.

● **Pokrajinsko vodstvo** šolskega sindikata CGIL obvešča, da danes ne bo predvidenega zborovanja v Gradišču, ker je glavni poročevalec zadržan.

«Pust 78» v Doberdobu na filmskih posnetkih

Na sedežu prosvetnega društva Jezero v Doberdobu so v torek zvečer predvajali barvne diapozitive in filme o letošnjem pustovanju. Predvajanju je navdušeno sledilo lepo število vaščanov, da je bila dvorana zasedena kakor že dolgo ne. Zaradi velikega odziva so organizatorji, ki izhajajo iz vrst mladinskega odseka domačega društva, sklenili, da bodo prireditev v kratkem ponovili. Filmi in diapozitivi pa so na razpolago, kakor zagotavljajo v Doberdobu, tudi drugim prosvetnim društvom, ki bi jih hotela predvajati.

V OKVIRU VSEDRŽAVNE STAVKE TEKSTILCEV

Nad sto delavcev z Goriškega danes na zborovanju v Rimu

Zahteva po odpravi pomanjkljivosti v carinskem poslovanju, ki omogočajo velikanski uvoz tekstilnih izdelkov in velike špekulacije

Danes je v teku celodnevna stavka delavcev tekstilne industrije v vsej državi, v Rimu pa se bodo na zborovanju zbrali predstavniki uslužbencev tekstilnih podjetij iz vse države. Med njimi bo tudi dobra stotina tekstilnih delavcev z Goriškega, v glavnem uslužbencev podgorske tekstilne tovarne, ki se že nad pol leta borijo za ohranitev delovnih mest in ki so trenutno v dopolnilni blagajni.

Namen današnje stavke je, kakor pojasnjuje tiskovno poročilo sindikata tekstilnih delavcev Fulta, ponovno dokazati, da predstavlja tekstilna industrija v celoti še zmeraj aktivno dejavnost. V tem oziru je zgovoren podatek, da so tekstilna podjetja lani v blagovni menjavi s tujino ustvarila pribitek v znesku nad 4 tisoč milijard lir. Poseben pomen pa zavzema ta gospodarska dejavnost v zaposlovanju zlasti ženske delovne sile. Namen današnje stavke in manifestacije pa je tudi vzpodbuditi vlado in deželne uprave, da sprejmejo vrsto hitrih ukrepov za izboljšanje položaja v tistih podjetjih, ki so zašla v težave, ob upoštevanju možnosti, ki jih nudi zakon o gospodarski preosnovi.

Skratka delavci in sindikati terjajo da vlada čimprej izdela organski razvojni načrt za področje tekstilne industrije in da sprejme vrsto ukrepov, ki bi ji nedvomno pomagali na zeleno vejo. V prvi vrsti gre za odpravo pomanjkljivosti v carinskem poslovanju in ki omogočajo velikanski uvoz tekstilnih izdelkov, ki se proizvajajo doma. V mednarodnih trgovinskih odnosih pa naj bi se vlada bolj zavzela za prodajo domačih proizvodov na tujih tržiščih. Seveda ne gre zanemariti vprašanja ozdravitve velikih podjetij z državno udeležbo, tako na področju proizvodnje, kakor tudi glede imenovanja ljudi v vodstva omenjenih podjetij. Od zasebnih podjetnikov pa delavci in sindikati terjajo, da podprejo in se prilagodijo državnemu načrtu ter da z novimi naložbami poživijo proizvodnjo v tistih obratih, ki so zdaj v krizi in ki bi jim dežele, oziroma država morale priskočiti na pomoč.

To so osnovne zahteve, katerih uresničitev lahko edino omogoči zapetno poživitev v tej pomembni industrijski dejavnosti, ki samo na Goriškem zaposluje nad 3 tisoč oseb.

Rešitev zgoraj omenjenih vprašanj pomeni tudi v določenem smislu rešitev težkega položaja v podgorski predilnici, kjer so pogajanja že dalj časa na mrtvi točki, menda tudi zaradi predvolilnega razpoloženja v deželi, ki je ohromilo vsakršno dejavnost deželnih organov.

STALIŠČE DEŽELNEGA ODBORA SINDIKATA CGIL - ŠOLA

Neprimerno in nezadostno zastopstvo Slovencev v okrajnih šolskih svetih

Ustanovitev posebnega kolektivnega organa za slovenske šole - Kdaj uvedba prevajalske službe in namestitev osebja z znanjem slovenščine

V sobotni številki smo poročali o dokumentu deželnega odbora šolskega sindikata CGIL o problematiki slovenskega šolstva v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Gre za dokument, ki vsebuje bistvene smernice glede urejevanja vseh sestavin slovenske šole in ki bo služil kot podlaga nadaljnjemu delu. Posebna pozornost je posvečena obravnavi vprašanj otroškega varstva, oziroma otroških vrtcev, ki so bistvenega pomena za priliv otrok v slovenske osnovne in srednje šole. Prav zaradi tega je treba polagati veliko pažnjo pri načrtovanju šolskih gradenj. Sindikati menijo, da bi morali pri urejevanju otroškega varstava izpeljati dokajšnjo decentralizacijo. Z drugo besedo, v vsakem večjem kraju zagotoviti otroški vrtec. Drugačno merilo pa naj bi veljalo za osnovne in srednje šole. Te naj bi po možnosti združili v šolskih središčih, kjer so pogoji za kvaliteto pouka boljši.

Vendar ne gre pri tem samo za materialne infrastrukture v obliki šolskih poslopij. Sindikati opozarjajo na vprašanje učbenikov in drugih učnih pripomočkov in v tej zvezi predvidevajo večje koriščenje sredstev zakona Škerk - Belci.

Glede vprašanja višjih srednjih šol sindikati menijo, da bo slednje zadovoljivo rešeno šele s šolsko reformo, oziroma z izglasovanjem okvirnega zakona o strokovnem usposabljanju, ki naj bi omogočil organsko povezanost izobraževanja in družbenogospodarskega procesa. V tem oziru je nedavno odobreni deželni zakon nezadosten in pomanjkljiv, ker ne predvideva nikakršne vloge občin in drugih ustanov pri oblikovanju šole.

Politična stvarnost ob meji, posebej pa možnosti gospodarskega sodelovanja, ki jih odpirajo osimski sporazumi, narekujejo, da se izobraževanje na tem področju prilagodi sedanjim in bodočim potrebam, kar vse naj bi upoštevali pri oblikovanju novega zakona. Ob upoštevanju nove stvarnosti in vsestranskega sodelovanja je skoraj nujno, da Italija prizna veljavnost kvalifikacij, pridobljenih na šolah v SR Sloveniji in ki jih na tukajšnjem področju ni. Posebno poglavje je namenjeno dopolnilnemu izobraževanju za delavce, z uvajanjem posebnih tečajev. Do sedaj so bili teh ugodnosti deležni delavci italijanske narodnosti in tisti Slovenci, ki so se odločili za obiskovanje dopolnilnih tečajev v italijanščini. V bližnji bodočnosti bo treba poskrbeti, da se tovrstno izobraževanje zagotovi tudi za pripadnike slovenske narodnostne skupnosti in v slovenskem jeziku.

Kvaliteta šole je v precejšnji meri odvisna od strokovne usposobljenosti učnega osebja, zato je vprašanje izpopolnjevalnega izobraževanja hudo pereče, tako za učitelje in profesorje na slovenskih šolah, kakor za njihove vrstnike, ki poučujejo na italijanskih šolah. Kot prvi korak, ki naj bi pripomogel k odpravi nezadovoljivega stanja, bi bilo treba izboljšati tiste infrastrukture pri deželnih vseučiliščih, na katerih se šolajo učni kadri. Nadalje bi bilo treba omogočati in pospeševati čimvečjo udeležbo, na izpopolnjevalnih in drugih tečajih v SR Sloveniji, izkoriščajoč pri tem ugodnosti, ki jih predvideva nedavno sklenjena pogodba o gibanju delovne sile. Posebno vlogo v tovrstni izmenjavi bi lahko odigral deželni inštitut za sperimentacijo v katerega vodstvu bi morala biti ustrezno zastopana tudi slovenska šola.

Dokument deželnega odbora sindikata CGIL-šola se zaključuje z ugotovitvijo, da je slovenska šola neprimerno in nezadostno zastopana v šolskih okrajih zaradi specifičnosti pogojev v katerih deluje. Če so smernice šolske politike, da bi bila šola čimbolj povezana z družbeno in gospodarsko stvarnostjo, potem velja to toliko bolj za šolo, ki naj vzgaja pripadnike narodnostne skupnosti. Prav ob upoštevanju tega dejstva bi ustanovitev kolegialnega telesa, ki naj bi prevzelo vlogo okrajnih šolskih svetov za slovenske šole, ugodno vplivala na celotno problematiko. Posebno vprašanje pa predstavlja uvedba prevajalske službe v vseh decentraliziranih uradih ministrstva za šolstvo, posebno pri šolskih nadzorništvih in skrbništvih. V teh uradih bi morali nujno namestiti zadostno število osebja, ki obvlada slovenščino, za stike s slovenskim prebivalstvom in z osebjem na slovenskih šolah.

Tudi tokrat je šlo za preizkušen trik

Varujte se Ciganov, pravi stara ljudska modrost, ki pa, kakor kaže, še zmeraj ni izgubila pomena. Goriška kvestura je uvedla preiskavo, da bi ugotovila istovetnost oseb, ki so v sredo dopoldne iz dveh stanovanj izmaknile kar čedno vsoto denarja. Po opisu, ki so jih policijskim agentom posredovale okradene osebe, naj bi šlo za dve ženski, najbrž Ciganki. Okrog 9. ure v sredo sta se predstavili v stanovanju 82-letnega Giuseppeja Madotta na Korzu Italia 151 ter se zapletli z njim v pogovor, ki ga je drago stal, saj je kmalu ugotovil, da je izginilo približno 600 tisoč lir v gotovini. Podobnega trika sta se ženski poslužili tudi v Podgori, kjer sta obiskali družino Žvokelj v Ul. Brigata Treviso 20. Ukradli sta 400 tisoč lir v gotovini.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 28. maja, pohod na Ložice, Goljevščico, Genederco in Marijacel. Zbirališče ob 7.30 (po legalni uri) na Travniku. Odhod z vlakom iz Nove Gorice ob 8. uri do Plavi. Povratek na železniško postajo v Kanalu. Pohod vodi Bernard Bratož. V primeru slabega vremena pohoda ne bo.

Razna obvestila

Ravnateljstvo in zavodni svet državnega strokovnega zavoda za trgovino s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabita na kratko proslavo za poimenovanje zavoda po slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju, ki bo v soboto, 27. maja, ob 11.30. Toplo vabljeni starši, bivši dijaki in vzgojitelji.

Osnovna šola v Ulici Vittorio Veneto vabi starše in prijatelje na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri ob 11. uri v šolskih prostorih.

Kino

Gorica

VERDI 17.15—22.00 «La febbre del sabato sera». J. Travolta, K. Synn Gorney. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «Ecce bombo», N. Moretti in L. Rossi. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.15 — 22.00 «Forza Italia!». Film Roberta Faenze. Glasba Ennio Morricone.
CENTRALE 17.00 — 22.00 «New York Parigi, air sabotage 78». R. Reed, P. Brock.
VITTORIA 17.00 — 22.00 «Madame Claude». F. Francoise in H. Baile. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 20.45 Koncert furlanskih pesmi. Nastopa zbor «E. Grion».
EXCELSIOR 16.30 — 22.00 «Marlowe indaga».

Nova Gorica in okolica

SOČA «To noro ameriško dekle», ameriški film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Josua», ameriški film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Beflerji», italijanski film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči bo v Gorici dežurna lekarna S. Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna legarna S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

Uredništvo in uprava Primorskega dnevnika izrekata globoko sožalje delovnemu tovarišu Marku Waltritschu ob izgubi drage mame CECILIJE

Teritorialni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze izreka svojemu članu, Marku Waltritschu, iskreno sožalje ob izgubi mame Cecilije.

Predsedstvo Slovenske prosvetne zveze v Italiji izreka tajniku Marku Waltritschu iskreno sožalje ob nenadni izgubi mame Cecilije.

PD in ŠD Sovodnje izrekata tajniku SPZ Marku Waltritschu ob izgubi drage matere iskreno sožalje.

Pisma uredništvu

Odgovor članku «Šola naj bo šola»

(Objavljen je bil v majski številki Števerjanskega vestnika)

Spoštovano uredništvo
S prošnjo za objavo

Navajamo le nekatere stavke, ki jasno kažejo na poskus utesnjevanja šolskega prostora in ljudi, ki poskušajo v njem delovati v bolj razširjenem smislu ter tako vzgajati mladi rod z odprtimi in kritičnimi pogledi, saj smo prepričani, da celodnevna osnovna šola ne sme biti le šola branja, pisanja in računanja (kot to vidijo nekateri), ampak tudi življenjskih pristopov pri spoznavanju krajev, dogodkov in ljudi.

Vsebina nekaterih stavkov iz Števerjanskega vestnika je sledeča: «Števerjanske starše je namreč začudilo vabilo na športno udeležbo lastnih otrok, na katero so vabili organizatorji mladinskega dneva, dne 7. maja v okviru prvomajske manifestacije, ne da bi se o tem razpravljalo na nobenem sestanku. Dogodek na šoli pa je rezultat nesodelovanja in neodgovornosti nekaterih učiteljskih moči, ki so postavljene za poučevanje naših otrok. Jasno je, da je tudi na delu hinavstvo in prikrivanje . . .»

Podpis:
Eden izmed staršev

Učitelji te šole odgovarjamo na dopis po sledečih točkah:

1. Nismo sklicali seje medrazrednega sveta zato, ker je za to bilo premalo časa, saj smo na enem izmed sestankov zabeležili, da je zahteva staršev, da bi se vabila za seje razpošiljala vsaj 5 dni prej.

2. Ker smo mislili, da če se je nekaterim posvetilo, da je morda «interesantno» biti na vinski razstavi, je toliko bolj pošteno in prav, da se tudi mladi rod, ki nastopa le z igro in ne s kakimi nevarnimi gesli, pa tudi brez kompromisov, odzove vabilu organizatorjev.

3. Vsled tega smo razposlali vabila, ne da bi se prej odločalo na medrazredni seji misleč, da boste starši ravnali po lastni uvidevnosti. Tako se je tudi izkazalo. Pohvaliti moramo prisotnost nekaterih, saj so s tem pokazali lastnim otrokom, da znajo biti zares pravi starši.

Ne strinjamo se pa s tistim «enim izmed staršev», saj je s člankom poskušal samo polemizirati in iskati dlako v jajcu.

4. Na športne tedne, ki jih prireja športno društvo Brda iz Števerjana se osnovna šola ni odzvala, ker nas organizator kot šolo nikdar ni povabil.

5. Mislimo pa tudi, da se kot šola nismo nikdar branili vstopiti v dvorano B. Sedeja, katere nadzorstvo vodi števerjanski župnik. Torej ne more biti res, da ne sodelujemo z njim, saj ste bili pred enim letom sami priče uprizoritvi Koče strica Toma (pa še televizija je to oddajala). Prav tako bi letos lahko bili priča dvem prireditvam v tej dvorani, športni in zaključni, če bi nam nalezljiva bolezen ne odsekala vseh lepih načrtov.

O nesodelovanju in neodgovornosti učiteljev pa se ne more in ne sme govoriti, kajti zaman ni prišlo prav v tem šolskem letu do številnih ekskurzij in organiziranih ter metodično dobro pripravljenih pobud, za katere so se pozanimali tisti učitelji, ki med seboj sodelujejo. Ne bojimo se priznati, da čas za šolsko delovanje ne pozna meja.

Naj omenimo sledeče poučne izlete in prireditve:

1. Plavanje v bazenu na Rojcah (Gorica) pod vodstvom specializiranega učitelja plavanja.
2. Ekskurzija in ogled goriškega gradu, muzeja in cerkve.
3. Ekskurzija na železniško postajo in njen ogled ter pomenek s postajnim načelnikom.
4. Ogled Attemsove palače.
5. Ogled razstave slikarja Andreja Košiča v galeriji «Il torchio» in razstave risb osnovnošolskih otrok, katero je organiziralo Planinsko društvo iz Gorice.
6. Priprava gradiva in zapisek zgodovinskega razvoja mesta Gorice za posameznega otroka 2. ciklusa te šole.
7. Priprava in zbiranje ter pretipkavanje prispevkov, ki so jih napisali otroci za šolsko glasilo Mladi učenjaki mislijo; naj omenim, da izhaja to glasilo drugo leto.
8. Prešernova - Župančičeva proslava.
9. Božičnica.

Ekskurzije so se vršile po vsaki uri plavanja. Seveda so nam te pobude pobrale nič koliko dragocenih ur in sodelovanja, da smo jih lahko izvedli. Prav gotovo bi za vsakega učitelja bilo veliko laže poučevati štiri ure v razredu. Ostajalo bi nam veliko več časa za iskanje pikolovščin in birokratskih zvez pred izvedbo vsake izmed teh pobud. Morda bi pa v drugačnem primeru ugodili polemičnemu piscu iz števerjanskega vestnika.

Zainteresirane starše, katerim je števerjanska celodnevna šola pri srcu, vabimo, da razmislijo nekoliko o tem, kar jim je znano iz šolskega življenja otrok in onim iz glasila.

Čeravno je nelahek učiteljski poklic, zagotavljamo, da ostajamo še vedno prepričanja, da je naše delo koristno in da ga bomo še poglobili na podlagi izobraževanja ali samo izobraževanja.

Tistemu nepodpisanemu, polemičnemu staršu pa priporočamo, da bi si prebral Cankarjevega Martina Kačurja in bi o tem razmislil.

Števerjan, 23. 5. 1978

Podpisi:
Učitelji 2. ciklusa

Sporočamo žalostno vest, da nas je včeraj nenadoma zapustila naša draga

CECILIJA BERTULIN vd. WALTRITSCH

Sinova Marko in Danilo, sestri Tinčka in Maksa, snaha Giancarla, vnuki Aleš, Igor in Dimitrij [illegible] sorodstvo

Gorica, 26. maja 1978

Ansambel «Supergroup»

Mladi ansambel «Supergroup» se čedalje bolj uveljavlja in ga srečujemo na mnogih prireditvah. Igral je tudi na letošnji «majenci» v Dolini

KAJ VSE SE KRIJE ZA ŽALOSTNIM PRIMEROM V AFRIKI

Vzrok za krvavi spopad je iskati v bakru, uranu, kromu, diamantih itd.

Zaire daje 85 odstotkov svetovne proizvodnje bakra - Napetost v sosednih deželah Zadolženost dežele zahodnemu svetu, ki vidi, da so njegovi kapitali v nevarnosti

Ves zahodni tisk, razen redke izjeme, je poln opisov strahot, ki so jih doživeli v rudarskem mestu Kolweziju ter drugod v Šabi in Zairu belopolti ljudje. Tu bi se mogli sicer ustaviti tudi pri vprašanju, kako to, da se skoraj ne govori o črnskih žrtvah, toda to bi nas privedlo predaleč. Prav tako bi se radi ustavili pri vprašanju, kam to vodi, oziroma do kod nameravajo Francozi, ki jih afriški listi «Afrika» imenuje enostavno «afriški žandarji». Giscard je predvčerajšnjim zelo «preprosto» rekel, da se bodo francoski vojaki umaknili iz te afriške dežele, ko bodo rešeni vsi belopolti ljudje in ko bo uporniška vojska vrnila jetnike, ki da jih je odpeljala s seboj preko meje v Angolo. Tu se sicer vsiljuje primerjava, kako bi «napredna» Francija reagirala, če bi se nad kakim njenim mestom pojavila letala in bi se z njih usula ploha padalcev, tujih, po možnosti črnskih vojakov, ki bi začeli pobijati desno in levo, pa čeprav pod pretvezo, da osvobajajo svoje ljudi, toda tudi tako razglabljanje bi nas v vsej svoji preprostosti pripeljalo predaleč. Zato se bomo ustavili raje pri samem ozadju vsega tega žalostnega in hkrati nevarnega dogodka sredi Afrike, kot ga vidi komentator zagrebškega dnevnika «Vjesnik».

Ko so pred mesecem ali kaj več proizvajalci barka razmišljali o tem, kako bi s skupno akcijo povišali cene tej kovini na svetovnem tržišču, jim je pomoč prišla od tam, od koder je niso pričakovali. Upor in prava mala vojna v zairski pokrajini Šaba, ki je eno največjih področij na svetu, kjer se pridobiva baker, sta pognala cene bakru naglo navzgor. V številkah se to kaže takole: največji proizvajalci bakra (Zaire, Zambija, Peru in Čile) so bili še pred mesecem dni skoraj zadovoljni s tem, da se je cena bakru bližala 700 funtom za tono, v zadnjih dneh se ta cena že približuje meji 750 funtom za tono. Zaloge bakra na londonskem tržišču pa se čedalje bolj manjšajo in so zato kupci vedno bolj nervozni, ker čutijo, da meja 800 funtov za tono ni več daleč.

Panika na svetovnih surovinskih tržiščih pa se tu ne ustavlja, ker so cene bakra zaradi njegove važnosti v svetovni industriji doslej vedno vplivale na premik cen, na višanje cen v ostalih barvastih kovinah. Vsemu temu so se pridružile tudi cene kobaltu, torej kovini, ki je zelo pomembna v letalski industriji, ker je afriška država Zaire krije 85 odstotkov vse svetovne porabe te kovine, vtem ko sama pokrajina Šaba krije kar 60 odstotkov svetovne proizvodnje kobalta. Ko se ob tem ve tudi to, da je Zaire prva država na svetu v proizvodnji industrijskih diamantov, da je zairsko bogastvo železne rude velikansko, da je v Zairu veliko premoga, zlata, mangana, kroma, cinka, urana, fosfora in boksita, ni nič čudnega, da se njegovi notranji politični spori odražajo na širšem ekonomskem področju v svetu.

Z druge strani pa je Zaire eden največjih svetovnih dolžnikov. Čeprav so številne dežele v razvoju močno zadolžene, se zairski dolgovi treh milijard dolarjev samo komercialnim in zasebnim bankam na Zahodu smatrajo za največji vzrok nestabilnosti in inflacije v ekonomiji te dežele. V zadnjih časih je v Zairu inflacija dosegla tudi nad 80-odstotni skok, hkrati pa so se proizvodne zmogljivosti v deželi izkoriščale le za 30 do 40 odstotkov. Od tod logičen sklep, da se dežela ne bo zlahka mogla izvleči iz gospodarske krize. Sicer so pripravili tako imenovani «Mobuto - načrt», ki je iskal rešitev v povečanju kmetijske proizvodnje, v izgradnji prometnih sredstev in objektov, v večji produktivnosti dela, itd., toda za uresničenje tega načrta bi potrebovali veliko kapitala, kar z drugimi besedami pomeni, da bi se morala dežela še bolj zadolžiti. Hkrati pa bi morali njeni upniki in sicer zasebni bančniki ZDA, ZRN, Belgije in Francije odložiti terjatve že dospelih kreditov.

In v tem ko so ti bančniki razmišljali, ali naj svoje terjatve uresničijo ali ne, je prišlo do upora. In sedaj se v istih krogih sprašujejo, zakaj je do upora prišlo? Sedaj so za te ameriške, zahodnonemške, belgijske in francoske finančnike za krvav spopad v Šabi, oziroma v Zairu, krivi Kubanci, Sovjeti, pa tudi sosednji Zambijci in Angolci, še na misel pa jim ne pride, da bi nekoliko razmislili o tem, koliko so sami prispevali k temu, da je prišlo v Šabi in v Zairu do krvavega upora, oziroma koliko prispevajo za napetost, ki vlada v vseh tistih predelih Afrike, koder je veliko rudnih bogastev. Ker držijo v svojih rokah vso svetovno finančno - monetarno strukturo in preko nje vse kreditne kanale in zato tudi ekonomsko - politično usodo posameznih dežel v razvoju, so prav te razvite dežele neposredni povzročitelji ali vsaj vzrok vseh notranjih nemirov, do katerih v raznih afriških in ne le afriških državah prihaja. Ker prav tako vladajo nad skoraj vso strukturo svetovne trgovine, razvite dežele držijo v rokah tudi trgovino z bakrom in ostalimi surovinami in se teh surovin poslužujejo za svojo ekonomsko nadvlado. Kadar te dežele sklenejo znižati cene tem surovinam na svetovnem tržišču, se morajo njihovi nerazviti proizvajalci zadolžiti. In kje drugje, če ne prav pri njih. S tem pa se morajo odpovedati delu svoje ekonomske in tudi politične neodvisnosti.

Ko se posledice takšnih ekonomskih odnosov v posameznih deželah sprevržejo v oborožene spopade, razvitim deželam ne preostaja drugega, kot da bi vojaško posežejo v zadevo, da bi rešile vloženi kapital, da bi rešile svoje tamkajšnje bogastvo. To je, seveda, ob nekaterih strateških ciljih povezano tudi za geopolitično stanje v vsem tem predelu Afrike in glavni vzrok za francosko - belgijski vojaški poseg v Šabi moramo iskati prav v tem. Če na zadevo gledamo z njihovega stališča, je bil požar v Šabi več ali manj uspešno pogašen. Toda hkrati se postavlja vprašanje, kaj se bo še tu zgodilo, oziroma kako dalje? Vprašanje ni kar tako vrženo. Vprašanje ima svojo vojaško - politično in tudi ekonomsko dimenzijo. Tu se interesi prepletajo in križajo, toda to vprašanje se more in se mora razčlenjevati tudi s stališča borbe za oblast nad vsem tem področjem Afrike. Hkrati pa se more ekonomska dimenzija analizirati tudi s stališča globalnih ekonomskih odnosov med Severom in Jugom, torej med bogatim in siromašnim svetom.

Vse, kar se je v zadnjih letih dogajalo v Zairu, je deželo potisnilo v položaj klasične žrtve sedanjih mednarodnih ekonomskih odnosov. Čedalje bolj jasno je, da so ekonomski problemi glavni vzrok zairske politične labilnosti in da jih tuja vojaška intervencija ne more rešiti, pač pa postaja vedno bolj jasno, da se to afriško žarišče nemirov ne bo tako kmalu pogasilo. Tistemu, ki proučuje zairska dogajanja, je prav tako jasno, da se podobni dogodki morejo od časa do časa pripetiti tudi v drugih predelih sveta. Po podatkih UNCTAD se bodo dolgovi dežel v razvoju do konca letošnjega leta povečali na 300 milijard dolarjev. Iz tega izhaja, da postaja ekonomska osnova takih in podobnih oboroženih spopadov v Afriki in drugod po svetu vedno bolj široka, obsežna in zato je vedno več možnosti, da pride do več takih in podobnih spopadov.

Ob tem se logično postavlja vprašanje, ali bodo razviti upniki v vsakem takem primeru sposobni ali tudi dovolj drzni, da bi angažirali svojo vojsko, da bi s tem zaščitili svoje kapitale? Ali ni v tem primeru tudi nevarno, da bi se morda kak tak «lokalen» spor mogel nekoliko razširiti in zavzeti kontinentalen ali celo medblokovski obseg in bi v tem primeru znalo priti tudi do nepredvidenih komplikacij? Ob tem razmišljanju prevzame človeka srh. Vendar ne prehitevajmo časa in razmer in ne ustvarjajmo malodušja. Kljub temu pa drži, da vse dotlej, dokler bodo dežele v razvoju s svojimi dolgovi razvitemu svetu tako zapletene in vezane, bo nevarnost spopadov in celo svetovnih oboroženih sporov čedalje večja. Do kod bi moglo vse to privesti, je težko danes reči. Lahko pa bi mogli začeti z razmišljanjem o tem, kako se vsemu temu izogniti. Primer Šabe, oziroma Zaira, je dober primer, ki tako rekoč očitno kaže, da se morajo razmerja med razvitim, bogatim svetom ter svetom v razvoju spremeniti. In v takem primeru prav gotovo ne moreio igrati vodilne vloge lutke, kakršen je Mobutu in še najmanj v uniformi, v kakršni se sprehaja po Parizu.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 *Argumenti* *Zgodovina in njeni protagonisti*
13.00 Komični filmi
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
14.10 *Rim: Tenis: Mednarodno prvenstvo Italije*
18.00 Argumenti SICILIJA V LETIH 1943-1947
18.30 *Dnevnik 1* — KRONIKE *Sever kliče Jug — Jug kliče Seve*
19.05 Programi pristopanja
19.20 *Tarzan na gorovjih Lune*, 2. del filma
19.45 ALMANAH *in Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Tam tam* AKTUALNOSTI DNEVNIKA 1
21.35 *Prvo srečanje s fantastičnim filmom* SVET ROBOTOV, film Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 Vidim, slišim, govorim *Knjižna rubrika*
13.00 *Dnevnik 2* — OB 13. URI
13.30 *Stari poklici nova šola Vinogradništvo in kletarstvo*
15.00 *Mednarodna kolesarska dirka po Italiji*
17.00 Program za otroke: *Šport in predstave*
17.30 *Opazujmo naravo*
18.00 *Prehod od šole v službo*, vzgojna oddaja
18.25 *Iz parlamenta* in DNEVNIK 2 — Šport
18.45 *Dober večer s . . . Francom Franchijem* Vremenska slika
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 Nepogrešljivi trije, TV film
21.35 Preteklost in sedanjost *Mladina in nasilje*
22.35 *Partija v dveh* Ob koncu DNEVNIK 2 — *Zadnje vesti*

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.00, 10.00 in 15.00 *TV v šoli*
17.10 POROČILA
17.15 Polieder H 3
17.30 *Ostržek*, otroška serija
17.55 Obzornik
18.05 Domači ansambli
18.40 *Celice, milijarde najmanjših računalnikov*, Oddaja iz serije Človekovo telo
19.10 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 *Zabavno glasbena oddaja*
21.05 *P. Graves:* JAZ, KLAVDIJ, nadalj.
22.00 DNEVNIK
22.15 *Operne arije iz Berlina*
22.20 PORTOROŽ 78, festival JRT

Koper

20.00 Otroški kotiček
20.15 *Odprti prostor*
20.30 DNEVNIK
20.45 SCOTLAND YARD PROTI DR. MABUSEJU, film
22.10 *Locandina*, reklamna oddaja
22.15 Glasbeni nokturno: Joseph Haydn

Zagreb

18.45 *Prijatelji glasbe*
19.30 DNEVNIK
20.00 Zabavno glasbena oddaja
21.05 *Noči in dnevi*, nadalj.
21.55 *Dosje našega časa:* LETO 1955
22.55 DNEVNIK

ŠVICA

19.25 *Dok. film*
20.45 *Hindle se prebudi*, TV igra
21.45 Posebna oddaja o družini

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.0 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Tuji pevci v Sanremu; 9.30 Iz beležnice Borisa Pahorja; 9.35 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.35 Rojstna hiša naših velmož; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Na sporedu je opera; 12.45 Pristopanje k deželnim oddajam; 13.15 Letošnja revija Primorska poje; 13.30 Od melodije do melodije; 14.10 XY odgovarja; 14.30 veliki izvajalci; 15.35 Mladi in glasba; 16.30 Otroški vrtiljak; 17.05 Deželni skladatelji; 17.20 Glasbena panorama; 18.05 Kulturni dogodki v deželi in ob njenih mejah; 18.20 Klasični album.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Barok v glasbi; 9.00 Plošče; 9.20 Poje Gianni Nazzaro; 9.32 Popevke; 10.00 Z nami je...; 15.15 Pevci zabavne glasbe; 10.32 Elizabetine pravljice; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Kultura in družba; 14.10 Relax v glasbi; 14.15 Folk glasba; 14.33 Poje ansambel Chrisma; 14.45 La Vera Romagna; 15.00 Mala antologija mislecev; 15.10 Valčki, polke in mazurke; 15.40 Popevke; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Melodije na tekočem traku; 18.35 Primorska poje '78; 19.33 Crash; 20.00 Glasovi in zvoki; 20.32 Spored z Gisello Pagano; 21.17 Ansembel Leo Selmoco; 21.32 Simfonični koncert; 22.45 Igra ansambel Black Bottom Stompers.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Glasbeni trenutek; 9.00 in 10.35 Radijski pogovori; 11.25 Ena dežela na en krat: Emilija; 12.05 in 13.30 Vi in jaz '78; 14.05 Jazz; 14.30 Ital. popevke; 15.05 Prvi Nip; 17.10 Radijska priredba; 18.35 Programi pristopanja; 19.35 Ansambel dneva; 20.00 Mednarodni kviz jazza; 21.05 Simfonični koncert; 23.10 Lahko noč.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Oni drugi dan; 8.35 Novice iz filmskega sveta; 9.32 Caroline chérie, nadalj.; 10.12 Pogovori s poslušalci; 12.45 Petkova pripoved; 13.00 Najlepše popevke; 13.40 Satirična oddaja; 15.00 in 15.45 Tu Radio 2; 17.55 Big music; 19.50 Prijetno poslušanje; 21.15 Zbori z vsega sveta; 21.29 Glasbene novosti za mladino.

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Znano in priljubljeno; 12.10 Z orkestri in solisti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Glasbena pravljica; 14.30 Glasba po željah; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 17.00 Naš gost; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Moment musical; 19.20 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča; 20.00 Stop pops 20; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.00 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo; 00.05-4.30 Nočni program - glasba.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA NA MORAVSKEM

Gledališka snovanja in literatura v dobro urejeni reviji «Program»

Obisk v muzeju glasbenih instrumentov, ki so jih in jih še izdelujejo preprosti rokodelci - Češko slikarstvo iz dobe okupacije

Češka revija Program, ki jo mesečno izdaja Državno gledališče v Brnu, ni zgolj gledališka revija lokalnega značaja, kot jo izdajajo posamezna gledališča za informiranje in propagando svojih predstav. Širši pomen Programa je v tem, da revija v zajetnem obsegu objavlja zgodovinske, znanstvene in publicistične članke, študije in razprave ne zgolj z gledališkega področja brnskih gledališč, ampak zajema gledališko življenje in dramatsko problematiko v vsej Češkoslovaški. Še več! Obilo prostora posveča tudi tujim gledališčem, zlasti v socialističnih državah, med katerimi zavzema vidno mesto Jugoslavija.

Največja zasluga pripada glavni urednici revije dr. Eugeniji Dufkovi, prijateljici Jugoslavije in ljubiteljici jugoslovanskega gledališča. V svoji pronicljivi študiji o razvoju dramatike pred Shakespearjem, je z velikim znanjem ovrednotila tudi pomembnost del dubrovniškega komediografa Marina Držića. Nasploh velja njena pozornost kot pisateljici in kot glavni urednici jugoslovanski dramatiki in sodobnim gledališkim tokovom v Jugoslaviji. Mnogo prostora namenja v reviji tudi nekaterim stalnim sodelavcem iz Jugoslavije.

Okrog revije Program je zbrala priznane češke sodelavce, dobre poznavalce gledališke literature in gledaliških snovanj naših narodov, med katere sodi v prvi vrsti priznani slavist in prevajalec dr. Viktor Kudelka, katerega dognane študije in eseji o jugoslovanski dramatiki in literaturi nasploh so objavljeni skoraj v vsaki številki te revije, često tudi z bogatim slikovnim gradivom.

Pomembni literarnoznanstveni prispevki dr. Viktorja Kudelke seznanjajo Čehe in Slovake z jugoslovanskim, posebej še slovenskim dramskim snovanjem. Njegova plodovita dejavnost ga uvršča med najbolj aktivne sodobne češke sloveniste in prijatelje naše kulture. Mimo Cankarja kot dramatika ter spisov o jugoslovanskih predvojnih in povojnih dramatikih in študije o Otonu Župančiču ob letošnjem proslavljanju stoletnice rojstva, je v zadnji številki Programa objavljena tudi študija o pomembnem a manj znanem bosanskem piscu Petru Kočiću.

Na področju glasbenega gledališča so zlasti zanimive študije iskrenega prijatelja jugoslovanske glasbe, muzikologa in glasbenega kritika dr. Rudolfa Pečmana. Redni predavatelj katedre znanosti in umetnosti in vodja muzikološkega oddelka filozofske fakultete v Brnu je znan po svojih znanstvenih študijah o glasbeni estetiki in teoriji glasbene interpretacije in po referatih tematskih razprav na mednarodnih glasbenih srečanjih. Več njegovih del je publiciranih v inozemstvu, med drugimi nekaj tudi v slovenskih glasbenih publikacijah. Kot gost zagrebškega glasbenega bienala je objavljal v čeških listih razmišljanja o novih izsledkih moderne glasbe. Najraje pa se posveča zgodovinskim glasbenim tokovom 18. stoletja.

Pomembne za glasbeni svet so zlasti njegove študije natisnjene v raznih publikacijah na temo čeških baročnih glasbenikov. V Programu piše o največjem češkem opernem skladatelju pred Smetano, o Josefu Myslivečku, primerjalno študijo o Fideliu in Daliboru. Zanimiva so njegova razmišljanja o Principih glasbenega gledališča in o interpretacijskem slogu Janáčkovih oper, nadalje o Preobrazbi teorije čeških prevodov libretov in drugo. Kot kritik in publicist rad piše o jugoslovanskih glasbenih umetnikih. Tako je na primer v zadnji številki Programa v članku Bendov Romeo in Julija z jugoslovanskim režiserjem, posvetil precej misli jugoslovanski operni poustvarjalnosti.

Med muzejskimi ustanovami, ki sem si jih bil ogledal tokrat, naj omenim obisk v Etnografskem muzeju, z bogato zbirko zgodovinskih predmetov in dokumentov iz življenja na Moravskem. Zdaj je na vpogled še posebna razstava čeških ljudskih instrumentov. Kako raznolika so godala, ki jih je izdelala roka preprostih ljudi.

Privlačijo instrumenti, ki so jih izdelali vaški muzikanti po zgledu profesionalnih izdelovalcev. Vendar je okornost izdelave očitna, zlasti pri tistih instrumentih iz predela Jihlavske, ki so izdolbeni iz enega kosa lesa. Posebno pozornost vzbuja mala, verjetno najmanjša violina v Evropi, in tista, ki ji je rezbarjeva domišljija ljubeče urezala okrasne glavice. Najstarejši godalni instrument na razstavi je violina mizarja Antonina Klora iz leta 1724. Najnovejši je lanskoletni izdelek, kar dokazuje, da na Češkoslovaškem, kljub industrijski izdelavi glasbil, izdelovanje ljudskih glasbil na podeželju še ni izumrlo.

Moravska galerija v Brnu nudi ljubiteljem likovne umetnosti, poleg svoje stalne zbirke, tokrat še posebno razstavo. Razstavljena so dela čeških slikarjev 20. stoletja, ki jih je galerija v namenu dopolnjevanja svoje zbirke pridobila v zadnjih desetih letih. Predolgo bi bilo v tem zapisu opisovanje posameznih del umetnikov, vendar naj v raznolikosti umetniških žanrov in smeri omenim vsaj nekatera, tudi izven češkoslovaških meja znana imena.

Kot prvo omenimo podobo Umivalki Rudolfa Kremličke (1919), ki je ena najbolj dragocenih del češke moderne umetnosti, s katero se ponaša stalna zbirka češkega slikarstva v Brnu. Zato je podoba barvno predstavljena tudi na plakatih in na čelni platnici galerijskega almanaha. Barvno kultivirana je Kubistična kompozicija (1927) Emila Fillyja, ki sodi med najboljša umetniška dela v galeriji. Obogatena je kolekcija portretov znanih portretistov slikarke Linke Prochazkove, (1909) avtoportretov Václava Špále (1907) in Jana Zrzavyja (1907).

Skromna je bila doslej zbirka medvojnega ustvarjanja čeških slikarjev. Tokrat se je galerija obogatila z manj znanimi upodobitvami slikarjev umetniških skupin Sedem v oktobru in Skupina 42, v katerih utriplje življenjsko ozračje v času češko - moravskega protektorata.

Med novo pridobljenimi deli je zastopanih več sodobnih slikarjev, katerih dela so tesno povezana z Moravsko. To sta predvsem Karel Jílek s čigar novejšimi krajinami, tihožitji in figuralnimi deli se razodeva nov humanistični pristop več ali manj stilizirane slikarske izpovedi, in Bogdan Lacina z mnogimi barvitimi meditativnimi podobami v interpretaciji pokrajine kot v ekspresionističnih parafrazah glasbene in fizikalno matematične problematike.

To je le skop zapis z zanimive razstave petinosemdesetih čeških slikarjev s sto devetdesetimi podobami, med katerimi so tudi redka dragocena dela znanih starejših čeških slikarjev na prelomu 19. in 20. stoletja, tako Portret Maxa Švabinskega, Pokrajina Antonina Hudečka, Pokrajina Františka Kavána, Ulica stare Prage Antonina Slavíčka z neprekosljivo intimno občuteno atmosfero.

V Domu umetnosti je na ogled retrospektivna razstava olj, grafik in risb enega največjih čeških avantgardnih slikarjev Františka Grossa. Razstavljenih je kar 148 del.

Njegova umetnost izhaja iz kubističnih principov geometrijsko analiziranih človeških figur in interierji z realno fantastiko analitično nastrojenih prvin. Fantastični siżeji, prežeti z ironijo in grotesko, so blizu domišljeni ustvarjalnosti nekdanje znane surrealistične smeri, ki smo jo poznali že v letih pred 2. svetovno vojno.

EMIL FRELIH

Iz umetnostnih galerij

Monica Petri v galeriji «Corsia Stadion»

V galeriji Corsia Stadion je razstavila svoje slike pokrajin in cvetličnih šopov še mlada Tržačanka Monica Petri, ki je v tej galeriji priredila svojo osebno razstavo. V Trstu je kakih 3.000 oseb, ki se ukvarja s slikarstvom, v tolikšni množici pa je bolj malo tistih, ki to dejavnost jemljejo bolj resno ali prav zares. Med temi je Petrijeva, ki se je lotila čopiča pri 16. letih in danes se vidijo rezultati njenega dela.

Krepki, skoraj moški način slikanja dokazuje ali nakazuje, da bo dosegla visoko kakovost, vsekakor višjo od sedanje. Petrijeva pa slika vedno v neposrednem stiku z naravo, torej na prostem. Od tod njena nagla in odločna igra čopiča pri nanašanju gostih barvnih namazov. Ploskovita resničnost njenih olj, posebno v izgradnji pokrajinskega prostora kraških razgledov Trebč in Mavhinj, prepričljivo raste iz globine v ospredje s plastičnimi sestavinami gričev, polj, hiš in drevja, ki ga slikarka postavlja v slikovita ospredja, tako da skozi vejevje pronica trepetajoča svetloba ali migotanje ozračja iz daljave. Slikarka se loteva tudi obmorskih motivov s čolni in skalnatimi bregovi.

Čeprav je najstarejša razstavljena slika že izpred štirih let, se v najnovejših delih nakazuje rahel premik v novo izčiščenost predmetnega bogastva, ki močno izstopa v sliki hiše z vodnjakom iz Cerovelj z drznim uravnavanjem gmot in navpičnih sten ter para lestev. Če so barve v pokrajinah bolj mirne, so močno bogate, bolj žive, kadar upodablja šopke cvetja. M. B.

V ZAPORU «REBIBBIA» ZARES SVOJEVRSTNA GLEDALIŠKA PREDSTAVA

RIM — V rimskem ženskem zaporu «Rebibbia» so predvčerajšnjim imeli gledališko predstavo čistega «undergrounda». Tekst je napisala jetnica, glasbeno spremljavo je pripravila prav tako jetnica, sceno so naslikale jetnice, vse vloge so igrale jetnice, glasbeno spremljavo je izvajala jetnica in tudi občinstvo so predstavljale jetnice, in sicer kakih 200 žensk, kolikor jih je v tem rimskem zaporu.

Gre, kot vidimo, za novost, ki je v zgodovini italijanskih zaporov še nismo zasledili. Delo, ki ga je napisala Patricia Vicinelli, je namenjeno ženski in jetnici toda predvsem ženski, kajti delo govori o osvoboditvi ženske. Patricia Vicinelli je novinarju, ki mu je bilo dovoljeno, da se je po predstavi z njo srečal, rekla, da je potrebovala tri mesece za to, da je delo napisala, dva meseca so potrebovali, da so se dela naučili in ga postavili na oder. Kdor sledi italijanskemu gledališkemu življenju, mu ime avtorice iz zapora «Rebibbia» ni neznano. Patricia Vicinelli se ukvarja z gledališko dejavnostjo že 18 let, sedaj pa je v zaporu zato, ker je nekemu svojemu znancu nabavila pol grama hašiša, torej mamila in je bila zato obsojena na leto dni.

Delo, ki ga je napisala za zapor «Rebibbia» in ki ga bodo prav gotovo uprizarjali tudi izven jetniških zidov, nosi naslov «Pepelka». Vicinellijeva pravi, da ji je delo služilo bolj za to, da spregovori o problemih ženske, ki meni, da se bo realizirala že v svojem odnosu do moškega ali bolje do svojega moža, kot se je to zdelo Pepelki iz znane pravljice. Pepelki, ki sanja o svojem princu in se nekako sprosti, vsestransko razživi, ter uide iz svoje samote, potem pa v gozdu sreča dekle Cassiopeo, ki tava po svetu, da bi našla kraj, kjer bi ji bolj prijalo . . .

Pustimo ob strani primerjavo med pravljično Pepelko in Pepelko, ki se je rodila v rimskem zaporu, toda zanimivo je, da se je za uprizoritev te Pepelke vrnila v zapor jetnica, ki je svojo kazen že odslužila, vrnila se je v zapor zato, da bi s kitaro spremljala dogajanja na odru.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Imeli boste vse priložnosti, da se prerinete k cilju, ki vam bo prinesel veliko zadoščenja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Uveljavili boste svojo organizacijsko sposobnost. Vaša vljudnost vam bo pritegnila simpatije vseh.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Če boste delo pravilno pripravili, boste imeli ustrezne rezultate. Ne zaupajte nasvetom površnih oseb.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Potovanja ali kaj podobnega. Velik dobiček. Prijetne ure v novi družbi.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Z diplomacijo se boste izognili sporu z delovnimi tovariši. Kar se čustev tiče, hud nesporazum.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) V službi imate veliko nasprotnikov. Kljub temu boste z načrtom prodrli. Izogibajte se vsiljivcev.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Vaši načrti bodo sprejeti. Iščite zveze pri sodelavcih. V čustvenih zadevah nekaj ne bo prav.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Z odločno akcijo boste zaključili tvegano, a dobičkonosno delo. Vesele ure z osebo, ki jo imate radi.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Bodite pozorni nad podtikanji. Uresničila se vam bo želja. V ljubezni ne bo sreče.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Uresničila se je stara obljuba, s katero že niste več računali. Odlično razumevanje z osebo, ki jo imate radi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Če boste hoteli svoje sposobnosti uveljaviti, boste naleteli na odpor. V družini sporazum.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V poslovnih zadevah boste imeli težave. Ne pretiravajte, ko imate opravka s preveč vljudno osebo.

Zdi se, da angleška princesa Margaret v zakonskem življenju ni imela sreče

Ne princesa ne lord Snowdon nista prišla na sodišče, kjer je sodnik njuno zadevo opravil v malo manj kot dveh minutah - Princeso videvajo z mladim popevkarjem

LONDON — Angleška princesa Margaret v ljubezni nima sreče. Morda bi lahko rekli tudi, da nima sreče v zakonu, kajti trenutno ima že novega prijatelja, morda novo ljubezen. Po osemnajstih letih je z lordom Snowdonom zakonsko zvezo prekinila in formalni sodni proces za ločitev, za razporoko ni trajal niti dve minuti. «Zadeva» princese Margaret in lorda Snowdona je prišla v zobe britanske in nato svetovne javnosti že pred leti, v zadnjem času pa se je vedno več govorilo tudi zato, ker je razporoka med zakoncema prvi primer v britanski kraljevski družini vse od časov Henrika VIII.

Na včerajšnji formalni sodni razpravi za razliko ni bilo ne princese Margaret, kot tudi ne lorda Snowdona. Princesa, ki je stara 47 let, je nekje na podeželju, kjer okreva zaradi zlatenice in črevesnih motenj, ki so jo pred časom prisilile na zdravljenje v bolnišnici. Prizadeti mož pa se tudi ni potrudil na sodišče, pač pa je čakal na formalni zaključek na svojem londonskem domu. Stari sodnik John Willis je za proglasitev ločitve potreboval točno 1 minuto 53 sekund, kot vedo povedati kronisti, ki so sledili obredu. Sicer pa sta bila zakonca že dve leti ločena, kar je sodniku olajšalo vso zadevo, in se je takoj lotil naslednjih podobnih primerov in sicer razporoke dveh drugih prav tako nič preveč srečnih zakoncev.

Ljubezenske zadeve princese Margaret so burile javno mnenje že pred 23 leti, ko se je princesa zaljubila v razporočenega letalskega polkovnika Petra Townsenda. Mlado dekle se je zaljubilo v znanega pilota in letalskega junaka iz druge svetovne vojne, s katerim se je često videvala na konjskih dirkah. Toda njena sestra kraljica Elizabeta II. ji je prepovedala poroko s polkovnikom. In tudi anglikanska cerkev je bila proti temu. Tedaj so se v angleškem tisku vodile ostre polemike o tem, ali naj bi se angleška krona še vedno držala starih principov, ki so že privedli do podobnih težav v angleški kraljevski družini, ko se je moral kralj odreči prestolu, da bi se poročil z žensko, ki ni prihajala iz aristokratskih krogov.

Danes, po obilnih dveh desetletjih nič kaj preveč srečnega zakonskega življenja je bila razporoka princese in bivšega fotografa dokaj preprosta. Kakor je znano, sta se princesa Margareta in fotograf Anthony Armstrong - Jones poročila pet let po ljubezenskih avanturah princese Margaret s polkovnikom Townsendom. Zakonsko zvezo sta sklenila v westminsterski katedrali leta 1960. Po nekaj letih kar skladnega življenja so se začeli kazati znaki napetosti, ki so dolgo ostajali prikriti, nato pa vedno bolj očitni in ki so privedli do včerajšnjega zaključka. V zakonu sta princesa Margaret in lord Snowdon, ki se zadnje čase ne predstavlja več pod tem naslovom, imela dva otroka. Njun sin Linley je star 16 let, hčerka Sarah pa 14. Sodnik je določil, da bosta sin in hčerka živela z materjo, oče pa ju bo lahko obiskoval.

Razporoka bo postala polnoveljavna čez šest tednov, toda od slej dalje niso potrebne nikakršne formalnosti in tako bivši lord, kot tudi princesa se lahko sedaj ponovno poročita. Toda princesa Margaret je že pred časom poudarila, da nima nikakršnih zadevnih načrtov in da se ne mara več možiti. Hkrati pa jo že dalj časa del tiska in javnega mnenja napada, češ da zanemarja dolžnosti, ki ji izhajajo iz položaja člana dvora, ker se zabava z mladim Roddyjem Llewellynom, 31-letnim sinom olimpijskega prvaka v jahanju sira Harryja Llewellyna, ki se tudi ukvarja s popevkarstvom. Ko pa so popevkarja Roddyja Llewellyna vprašali, če se namerava oženiti s princeso, je rekel, da mu to ne pride niti na pamet. Pri tem je podčrtal, da se bosta s princeso še videvala, toda le kot prijatelja, nikakor pa ne namerava vzeti Margaret za ženo in to iz osebnih razlogov.

Z druge strani pa londonski tisk govori o možnosti poroke med lordom Snowdonom z Lucy Lindsay Hogg, 33-letno hčerko zelo bogatega irskega modnega ustvarjalca. Mr. rebitna bodoča žena lorda Snowdona se je pred časom ločila od Michaela Lindsayja - Hogga. Po poklicu je televizijska producentka in se je spoznala z lordom Snowdonom pri poklicnem delu. Leta 1977 sta opravila daljše potovanje po Avstraliji.

Ko se je razvedelo, da namerava Margaret zahtevati ločitev, zakon in ko je bilo uradno sporočeno, da se zakonca soglasno razideta, je britanska kraljica Elizabeta II. dala Glas nikakršnega komentarja. je vest Buckinghamske palače pa kraljica darle priznal, da je bila «zelo razburjena». Da bi se čimbolj oddaljila tudi tej formalnosti, je kraljica rajšnji uradni razporoki, je kraljica Elizabeta II. odpotovala v poslednji Berlin, kjer je bila na uradnem obisku 1965. leta.

KOLESARSTVO

17. ETAPA «GIRA»

Moser zdrknil na 3. mesto

Včerajšnji zmagovalec je bil Panizza - De Muynck 1. na skupni lestvici

MONTE BONDONE (Trento) — 17. etapa «Gira» je povzročila zopet bistvene spremembe na skupni lestvici. Svetovni prvak Francesco Moser je verjetno drago plačal veliki poživ, s katerim se je v sredo povzpel na drugo mesto skupne lestvice. Moser je včeraj pridobil dokajšnji zaostanek in zdrknil na 3. mesto, tako da so se njegovi upi za končno zmago odločno zmanjšali. Nasprotno od Moserja sta zelo dobro vozila Baronchelli in De Muynck, ki sta na koncu etape obtičala na četrtem oz. petem mestu.

Včerajšnja, 205 km dolga vožnja od Cavaleseja do Monte Bondone je bila zelo naporna. Posebno zadnja vzpetina na Monte Bondone je opravila močno selekcijo. Nepričakovano, a povsem zasluženo je zmagal Vladimiro Panizza, poleg njega pa je bil odličen Gimondi, ki je osvojil tretje mesto. Moser se je znašel v velikih težavah in je s skoraj tremi minutami zamude prispel skozi cilj.

Verjetno, da bo že današnja 245 km dolga, obenem tudi zadnja «alpska» etapa od Trenta do Savezza odločala o zmagovalcu «Gira». Moser bo moral voziti na vse ali nič, da hoče odvzeti De Muyncku roza majico. Trenutno ostaja De Muynck nesporni favorit, njegov najnevarnejši tekmec pa je Baronchelli, ki zaostaja za Belgijcem le za slabo minuto.

Vrstni red 17. etape (Cavalese — Monte Bondone, 205 km):

1. Vladimiro Panizza, s poprečno hitrostjo 35,938 km na uro	5.41'49"
2. Visentini	po 1'01"
3. Gimondi	1'03"
4. Bertoglio	
5. De Muynck (Bel.)	
6. Baronchelli	1'05"
7. Bellini	1'17"
8. Saronni	1'57"
9. Ueli Sutter (Švi.)	1'58"
10. Chinetti	

SKUPNA LESTVICA

1. De Muynck (Bel.)	83.10'32"
2. Baronchelli	po 59"
3. Moser	2'19"
4. Panizza	7'57"
5. Saronni	8'04"
6. De Witte (Bel.)	8'24"
7. Vandi	9'25"
8. Bortolotto	9'25"
9. Johansson (Šve.)	12'36"
10. Sutter (Švi.)	12'38"

TENIS

MEDNARODNI TURNIR V RIMU

Mima Jaušovec izločena v četrtfinalu

RIM — Na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije je Jugoslovanka Nima Jaušovec izpadla v četrtfinalu. Po zelo izenačeni borbi je podlegla Američanki Newberry s 3:6, 6:2, 7:5. V polfinale so se prebile poleg Newberryjeve tudi Češkoslovakinja Marsikova, Angležinja Tyler in Romunka Ruzici. V moški konkurenci je Adriano Panatta zmagal in se tako uvrstil v četrtfinale, kjer bo igral z Američanom Amayo, ki je izločil Avstralca Newcomba.

IZIDI

Osmina finala (moški)

Panatta (It.) - Pfister (ZDA) 5:7, 6:3, 7:6
Solomon (ZDA) - Ashe (ZDA) 6:4, 3:6, 6:0
Dibbs (ZDA) - Warwick (Avstralija) 7:5, 6:3
Alexander (Avstral.) - Freys (Fr.) 6:7, 6:4, 6:4
Higueras (Šp.) - Gottfried (ZDA) 6:3, 6:2
Lloyd (Angl.) - Crealy (Avstral.) 6:4, 6:3
Borg (Šve.) - Tanner (ZDA) 6:2, 6:4
Amaya (ZDA) - Newcombe (Avstral.) 6:4, 6:1

Četrtfinale (ženske)

Newberry (ZDA) - Jaušovec (Jug.) 3:6, 6:2, 7:5
Marsikova (ČSSR) - Nagelsen (ZDA) 6:4, 6:2
Ruzici (Rom.) - Tomanova (ČSSR) 7:6, 7:5
Tayler (Angl.) - Ebbinghaus (ZRN) 6:3, 3:6, 6:2

NOGOMET

PERUGIA — Včeraj je Perugia premagala francosko enajsterico Nimes z 1:0 (1:0). Strelec edinega gola je bil Matteoni v 38. minuti. Tekma je bila veljavna za poletni pokal.

NANTES — V tekmi, veljavni za poletni pokal je včeraj Lazio premagal Nantes z rezultatom 2:1 (1:0). Strelca za Lazio sta bila Garlascelli in Badiani.

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Tržaška reprezentanca ZSŠDI boljša

Premagala je goriško izbrano vrsto z enim golom razlike

ZSŠDI TS - ZSŠDI GO 3:2 (2:1)

ZSŠDI Trst: Bogatec, Sovič, Klun, Verša, E. Ferfolja (65. min. M. Milič), S. Florenin, W. Husu, B. Kralj, E. Kralj, P. Kralj, Rustja.

ZSŠDI Gorica: Plesničar, Suligoj, Pahor, Nanut, Čevdek, E. Petejan, K. Ferfoglia, Dužman, Radikon, A. Ferletič, Devetak.

STRELCI: v 5. min. Radikon, v 15. min. P. Kralj, v 26. min. Rustja, v 57. min. Radikon, v 67. min. M. Milič.

V okviru priprav za bližnje reprezentančne nastope ob priliki gostovanja športnikov iz BiH je bila v sredo zvečer na Proseku prijateljska nogometna tekma med tržaško in goriško reprezentanco.

Blatno in razmočeno igrišče je dokaj oviralo reden potek srečanja. Reprezentanci s Tržaškega in z Goriškega sta se predstavili v dokaj okrnjenih postavah in zaradi tega sicer maloštevilna publika ni prišla na svoj račun, pa čeprav je skupno padlo kar pet golov.

Že po začetnih udarcih je bilo razvidno, da igrajo Goričani bolj spretno in organizirano in prav zaradi tega je Radikon že v peti minuti igre presenetil Bogatca. Postopoma so se sicer Tržačani organizirali, vendar, kljub temu da niso bili kos Goričanom, so remizirali s Pavlom Kraljem. Odtlej je bila igra bolj izenačena. Tržačanom je uspelo s prisebnim Rustjo do drugega zadetka, nakar so imeli še dve izredni priložnosti za zvišati prednost.

V nadaljevanju se stanje na igrišču v bistvu ni mnogo spremenilo. Goričani so iskali pot do izenačenja ter po napaki branilcev tržaške reprezentance je Radikon drugič premagal Bogatca. Ekipi pa nikakor se nista hoteli sprijazniti s tem izidom in zato sta iskali pot do tretjega zadetka. To je uspelo v 67. minuti igre Milošu Miliču po lepi solo akciji. Po tem zadetku so Tržačani nekoliko popustili. Goričani pa, ki niso marali poraženi z igrišča so ostro pritisnili. Kljub prizadevanju pa jim to ni uspelo, saj je zanesljiv Bogatec bil vedno na pravem mestu.

S to tekmo je goriška reprezentanca končala priprave za nastop, ki jo čaka v četrtek, 1. junija, ko bo igrala proti selekciji iz BiH v Štandrežu. Tržaška reprezentanca, ki bo igrala šele prihodnjo nedeljo, 4. junija, v Trebčah proti drugi ekipi Slobode iz Tuzle, bo verjetno odigrala še eno trening tekmo, in sicer v torek proti obalni reprezentanci. Upa se seveda, da za to tekmo se bodo javili vsi izbrani reprezentanti, saj iz postave je jasno razvidno, da je bilo za prijateljsko tekmo preveč reprezentantov odsotnih. Nekateri so bili sicer opravičeni, za ostale pa bo v primeru odsotnosti vodstvo ZSŠDI primerno ukrepalo.

BERGAMO — V tekmi veljavni za poletni pokal je včeraj Atalanta igrala neodločeno z belgijskim moštvom Liege z 2:2 (2:1). Strelec obeh golov za Atalanto je bil Paina, in sicer v 16. in 33. minuti.

Lestvica za italijanski pokal, v oklepajih število odigranih srečanj:

A SKUPINA: Inter 5 (3), Fiorentina 4 (3), Torino 4 (4) in Monza 1 (4)

B SKUPINA: Milan 6 (4), Napoli 5 (3), Taranto 2 (4) in Juventus 1 (3)

FINALE JUG. POKALA

Celjanom spodletelo

CELJE — V finalu jugoslovanskega pokala v rokometu je sinoči v Celju Medveščak po 2. podaljšku premal domačo ekipo Aero Celje s 24:23.

Posnetek z nogometne tekme začetnikov med Bregom in ekipo Soncini

NOGOMET

PRED ZAČETKOM SP V ARGENTINI

Lubanski, Mayer, Vogts, «azzurri»...

Argentina '78

BUENOS AIRES — Včeraj je dospela v Buenos Aires tudi poljska reprezentanca, ki je doslej nastopila le trikrat na finalnem delu SP. Leta 1938 jo je v osmini finala premagala Brazilija, leta 1974 na SP ZRN pa se je uvrstila na tretje mesto, premagala je Italijo, Argentino, Haiti, Jugoslavijo in Škotsko, izgubila je le z ZRN z 1:0. V kvalifikacijskem delu je premagala Portugalsko (2:0, 1:1), Dansko (2:1, 4:1) in Ciper (5:0, 3:1). Glede postave iz SP v ZRN, bodo odsotni Musial, Masczyk in Gadocha. Na tem SP pa bo zopet nastopil izredni napadalec Lubanski, ki se ni mogel udeležiti SP leta 1974 zaradi hude poškodbe.

* * *

BUENOS AIRES — Včeraj je v Buenos Aires dopotovala tudi reprezentanca ZRN, ki je že osemkrat nastopila na finalnem delu SP. Zahodni Nemci so sedanji svetovni prvaki, saj so v finalu v Münchnu premagali Nizozemsko z 2:1. V ZRN so prepričani, da ne bodo ponovili uspeha iz leta 1974, saj bo tokrat odsoten Franz Beckenbauer, ki je bil kapetan moštvu v obrambi, kot na sredini igrišča. ZRN je v zadnjih dveh tekmah izgubila, in sicer z Brazilijo in s Švedsko. Mayer in Vogts bosta nastopila že tretjič na SP.

* * *

BUENOS AIRES — Reprezentanca Argentine je včeraj premagala mladinsko ekipo Buenos Airesa s 7:0. Najboljši strelec je bil Luque, ki je dal tri gole.

* * *

BUENOS AIRES — Selektor Brazilije je že določil postavo, ki bo nastopila v prvem srečanju s Švedsko: Leao, Toninho, Oscar, Amaral, Edinho, Batista, Cerezo, Rivellino, Gil, Zico in Reinaldo.

* * *

PARIZ — Državna reprezentanca Francije, ki je včeraj odpotovala s pariškega letališča Roissy, za Buenos Aires je opravila tokrat z letalom «concorde». Nogometaše in trenerja Hidalga je prišel pozdraviti na letališče tudi predsednik Francije Valery Giscard d'Estaing, ki je odpotoval tudi včeraj za New York. Naj omenimo še, da so skušali neznanci ugrabiti trenerja Hidalga, k sreči jim to ni uspelo.

* * *

BUENOS AIRES — Italijan Artemio Franchi, predsednik mednarodne zveze UEFA, vodi komisijo, ki ima nalogo, da določi sodnike na SP. Sodniki prvih dveh tekem vseh reprezentanc bodo znani v sredo. Če se ne bo Argentina uvrstila v finale, bo finalno tekmo sodil Argentinec Coerezza.

* * *

MAR DE PLATA — Vse vstopnice za prvo tekmo prve skupine med Italijo in Francijo so že razprodane, tako tudi za tekmo med Španijo in Brazilijo, ki bo v sredo 7. junija.

* * *

RIM — Ob priliki SP bo športna redakcija TG 2 vsak dan prenašala od 8. do 13.40 posebno oddajo o italijanski reprezentanci.

* * *

BUENOS AIRES — Nov stadion «Velez» v Buenos Airesu je bil včeraj predan namenu. Prva tekma na tem stadionu bo Španija - Avstrija, 3. junija.

* * *

ZEIST — Nizozemska reprezentanca bo na SP nastopila le z 20 reprezentanti. Po prisiljenem odstopu branilca Hovenkampa je včeraj javil tudi Van Haanegen, da se ne namerava udeležiti SP.

* * *

BUENOS AIRES — Italijanski nogometaši preživljajo zadnji teden pred pričetkom «Mundiala» v Hindu klubu, 28 km od Buenos Airesa. Poleg Italijanov so se v Hindu klub naselili tudi Francozi.

Italijanski tabor je na videz miren, vseeno pa vlada vneto pričakovanje na jutrišnjo prijateljsko tekmo z domačo ekipo Deportiva. Zvezna zdravnika Vecchiet in Fini sta potrdila, da je zdravstveno stanje vseh igralcev dobro in sta tako razveselila predvsem selektorja Bearzota, ki bo tako lahko poslal na igrišče najboljšo postavo.

Ženski odbojkarski ekipi Bora in Ferrare, ki sta pred kratkim odigrali prijateljsko tekmo

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO ZAKLJUČENO

BOROVCI OSVOJILI PETO MESTO

Na splošno zadovoljiv uspeh «plavih» (13 zmag in 9 porazov)

Borovi člani so na najboljši način zaključili nastope v promocijskem prvenstvu. V zadnjem kolu so namreč premagali v gosteh Ferroviario in so tako ostali na petem mestu lestvice.

«Plavi» so tako v tem prvenstvu osvojili 13 zmag, zabeležili pa so 9 porazov.

Po dokaj neuspešnem startu so naši fantje osvojili osem zaporednih zmag in so se tako že več kol pred koncem lige rešili najhujšega. Nakar so se obdržali pri vrhu lestvice in so to mesto tudi obdržali

Če upoštevamo pogoje, v katerih so naši fantje trenirali in igrali, potem je jasno, da pomeni zanje peto mesto lep uspeh. Trenirali so namreč dvakrat tedensko, in to v Dolini. Več igralcev je zaposlenih z delom, z univerzo, za zameček pa je še Robert Klobas moral obleči vojaško suknjo, tako da je le redko obiskoval treninge. Skratka, ekipa je dosegla to peto mesto le z veliko požrtvovalnostjo vseh košarkarjev, ki so v nekaterih tekmah (zmaga proti De Bortoliju, Jeansu Cornerju, ekipi CUS itd.) pokazali tudi dokaj zanesljivo in zrelo košarko.

Za letošnji uspeh torej zaslužijo pohvalo vsi igralci te ekipe, ki se z dvignjeno glavo poslavlja od letošnje lige.

Prvo mesto v tem prvenstvu je osvojil Inter 1904, ki bo v prihodnji sezoni igral v D ligi, v nižjo ligo pa je izpadla peterka Edere iz Gorice.

IZIDI ZADNJEGA KOLA

Ferroviario — Bor	65:67
De Bortoli — Itala	101:86
Barcolana — Jeans Corner	55:56
Scoglietto — Inter 1904	61:88
Edera — ARA Tržič	77:104
CUS Trst — Arte	92:80

KONČNA LESTVICA

Inter 1904 34; Ara Tržič 32; Jeans Corner Milje in De Bortoli Vileše 30; Bor 26; Ferroviario 20; Arte Gorica, CUS Trst 18; Barcolana in Scoglietto 16; Itala Gradišče 14; Edera Gorica 10.

* * *

Danev in Pečar v izbrani ekipi

Tržaški športni tednik «Trieste Sport» je doslej priredil že dve tekmi med zmagovito ekipo prvenstva in izbranim moštvom najboljših košarkarjev v dveh kategorijah (mladinci in kadeti).

Sedaj so na vrsti naraščajniki.

V ponedeljek, 29.5., bo torej najboljša naraščajniška ekipa v Trstu, Ferroviario igrala proti izbranemu moštvu «All Stars». Srečanje se bo pričelo ob 19. uri in bo na igrišču v Miramarskem drevoredu

Od slovenskih košarkarjev je največ glasov dobil Robert Danev, član Kontovela, in sicer 16. Na tej posebni lestvici, je Danev na četrtem mestu, kar je zanj in za njegov klub res lepo priznanje. Borovec Pečar pa je s 6 točkami na 11. mestu.

Tako Danev kot Pečar bosta v ponedeljek igrala z izbrano naraščajniško ekipo Trsta proti Ferroviariu.

SABA — BOR

Bor bo jutri ob 15.30 na odprtem igrišču na Greti odigral zaostalo tekmo naraščajniškega prvenstva z ekipo Saba.

V najboljši tržaški ekipi kadetov je igral tudi Bregov košarkar Robert Barut (na sliki).

V ORGANIZACIJI SK DEVIN

V Mavhinjah vse pripravljeno

Na sporedu bo vrsta zanimivih in tudi zabavnih tekmovanj

V Mavhinjah je že vse pripravljeno. Danes popoldne ob 16. uri bo kratka slavnostna otvoritev v zvezi s pokušnjo domačih vin.

Po kratkem premoru pa se bo začelo vpisovanje za prvo vaško igro. V večernih urah bo namreč na sporedu tek s kozarci. Proga bo dolga približno 350 m. Seveda, se tega tekmovanja lahko udeleži vsakdo. Nagrade bodo zelo bogate.

Tekmovanju bo sledil ples z ansamblom Galebi.

Organizator je sporočil, da se je za mednarodno tekmovanje na skirokah za «trofejo Grmada», ki bo v nedeljo, 28. t.m., ob 11. uri prijavilo že več društev iz Slovenije, Avstrije in Italije. Nastop na tem tekmovanju sta zagotovila tudi zmagovalca prejšnjih let, Filip Kalan in Tone Duričić; oba sta letos zastopala Jugoslavijo na evropskem prvenstvu na Finskem. Iz Vicenze in Milana napovedujejo solidne ekipe. Avstrijske tekmovalce poznamo iz lanskega leta: torej, predvidevajo se ogorčene boji v vseh kategorijah.

Posebno pozornost polaga organizator na nedeljski ex tempore, kateremu se lahko udeležijo vsi učenci, od otroških vrtcev do srednje šole. Rok znano se bo ex tempore pričel v nedeljo ob 9.30.

V soboto bodo prišli na vrsto «špinjavci». Ob 15. uri bo namreč na programu tekmovanje v briškoli z bogatimi nagradami. Zmagovalca bosta dobila kar dva pršuta, drugouvrščena pa dve koli sira.

Organizator upa na lepo vreme in vabi na svoj klubski praznik.

V RAZNIH PANOGAH

Jutri v Trebčah srečanje osnovnih šol

Nadvse uspelo srečanje otrok treh osnovnih šol vzhodnega Krasa (baško-padriške šole Karel Destovnik - Kajuh in trebenske šole Pinko Tomažič), ki ga je lani priredilo športno društvo Zarja iz Bazovice, bodo letos ponovili v priredbi trebenskega športnega društva Primorec. Srečanje bo jutri, ob 14.30, na igrišču v Trebčah.

Otroci se bodo pomerili v tekih (mlajši na 40 in 60 metrov, večji na 80 metrov), v krosu v igri med dvema ognjema (nastopile bodo tri ekipe) ter v nogometu. Pomerili se bosta ekipi najmlajših trebenskega Primorca in bazovske Zarje.

Sledilo bo nagrajevanje in družabno srečanje.

NOGOMET

RIM — Predsednik rimskega prvoligaša Anzalone je včeraj potrdil Gianionija za trenerja Rome v naslednji sezoni.

KOPENHAGEN — V otvoritveni tekmi prve skupine za evropsko prvenstvo v nogometu je včeraj Danska igrala neodločeno z Irsko 3:3 (1:2).

V KVALIFIKACIJSKEM KOŠARKARSKEM TURNIRJU ZA PRESTOP V VIŠJO LIGO

Danes bo igral Polet, jutri Jadran

Jadran je na tem turnirju favorit za osvojitev prvega mesta

Sklepni košarkarski turnir 1. moške divizije, ki bo odločal o ekipi, ki se bo uvrstila v višje, promocijsko prvenstvo, se bo pričel danes in se bo zaključil v nedeljo. Na tem turnirju bosta letos kar dve slovenski ekipi, in sicer Jadran ter presenetljivi Polet, ki je v prvenstvu 1. moške divizije igral z zelo mlado ekipo.

Spored turnirja

Danes, 26. 5.
19.15: Polet - Mobilcasa
Jutri, 27. 5.
Jadran - Polet
Nedelja, 28. 5.
11.00: Jadran Mobilcasa

Vse tekme bodo v goriški telovadnici «Stello Mattutina».

Favorit za zmago na tem turnirju in za prestop v višjo ligo je Jadran, ki je v prvenstvu 1. moške divizije doživel le en poraz. Naši fantje so se za te odločilne tekme vestno in požrtvovalno pripravili pod vešča roko trenerja Vidmarja. Ekipo Jadrana sestavljajo nekateri izkušeni igralci (kot Adrijan Sosič, Peter Starc, Edi Kraus in drugi), ki bi morali na tem turnirju odigrati pomembno vlogo, saj bo vsaka tekma predvsem «stvar mirnih živcev».

Poletovci so z uvrstitvijo v finalni turnir poskrbeli za lepo presenečenje. Tavčarjevi varovanci so tako dosegli letos velik uspeh. Sodelovanje na tem turnirju pa je pravična nagrada za ves vložen trud.

Našima ekipama bo seveda skušala mešati štrene Mobilcasa iz Krmina, ki ne skriva ambicij, da se uvrsti v višjo ligo.

Že danes pa bodo poletovci preverili moč košarkarjev iz Krmina. Če bi poletovcem danes uspel velik podvig, potem bi o napredovanju v višjo ligo verjetno odločal medsebojni spopad med Openci in Jadranom.

Madžarska - ČSSR	68:80	(36:39)
Francija - Poljska	73:70	(30:39)
SZ - Bolgarija	89:63	(46:33)

V tej skupini igra tudi Jugoslavija, ki pa je včeraj počivala.

Italija, ki igra v skupini od osmega do trinajstega mesta, je včeraj premagala Turčijo s 94:93.

V PRIJATELJSKIH TEKMAH

Dve Borovi peterki jutri v Ljubljani

Dve Borovi košarkarski ekipi (člani in mlada postava) bosta jutri v Ljubljani odigrali prijateljski tekmi s košarkarji predela Moste. Ob 15.30 bodo igrali mlajši ekipi obeh društev. Ker se nekateri Borovi igralci niso mogli odzvati vabilu, se bo Bor ojačil z nekaterimi košarkarji drugih društev.

«Plavi» bodo torej igrali z naslednjo postavo: Jagodic, Tavčar, Semen, Bradassi, Slama, Gulič (Kontovel), Devetak, Ušaj in Bandelj (slednji trije so člani Sokola).

Članska tekma bo ob 16.45. Tudi Borovo člansko ekipo bodo verjetno ojačili nekateri košarkarji drugih slovenskih klubov.

«Plave» počivale

POZNANJ (Poljska) — V prvem kolu finalnega dela evropskega prvenstva v ženski košarki (od prvega do sedmega mesta) so dosegli naslednje izide:

DAN

ZA ŠPORT IN REKREACIJO

Do 26. junija prošnje za deželne prispevke

Deželno odborništvo za šport in rekreacijo obvešča, da bo 26. junija zapadel rok za predložitev prošenj za podelitev denarnih prispevkov športnim in rekreacijskim organizacijam po zakonu štev. 27 iz letošnjega leta. Zakon daje na razpolago po 150 milijonov lir na leto od letošnjega leta do vključno leta 1997. Vse podrobne informacije prejmejo interesenti v uradih odborništva, Trst, Ul. sv. Frančiška 37, telefon 795618 - 744945.

Jadranova ekipa (s trenerjem Vidmarjem), ki se je uvrstila v sklepni košarkarski turnir 1. moške divizije

Delovanje ZSŠDI

«REVIVAL 78»

V okviru odbojkarskega «Revivala 78» bodo danes naslednje tekme

MOŠKI

19.30 na Opčinah
Yamaha - Mladina
21.00 na Opčinah
Nebojsega - Kras

ŽENSKE

20.30 v Zgoniku
Kras A - Klapa

INKA

ODBOJKA

TEDENSKI PREGLED

Krasovci premočno prvi

V višjo ligo bodo napredovali tudi odbojkarji goriške Olympie

Naše šesterke v 1. in 2. moški in ženski diviziji so več ali manj dosegle zadani cilj v letošnjem prvenstvu ne glede na to, da manjka do konca samo še eno kolo.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Premoč Krasa v tej konkurenci je več kot očitna. Zgoničani so premagali tudi predzadnjo oviro, pa čeprav je bilo že vnaprej znano, da redarji iz Vidma niso mogli pripraviti presenečenja. To je bila osemnajsta zaporedna zmaga Zgoničanov, ki imajo kar šest točk prednosti pred goriško Olympio. Kljub temu da Goričani v tem kolu niso igrali, so potekali razpleti na igrišču povsem v njihovo korist. Najhujši tekmec slovenskim odbojkarjem za osvojitev drugega mesta na končni lestvici — CUS iz Trsta — je drugič zaporedoma ostal praznih rok. Tokrat so morali vseučiliščniki prepustiti točki poprečni ekipi PAV Natisonia in za nameček v domači športni areni. Ne glede na izid zadnjega kola je Olympia matematično druga in je s tem v višji ligi. Tekme med Libertasom iz Sacila in Rozzolom niso odigrali. Tako so Tržačani prepustili izkupiček nasprotniku brez boja. Izredno izenačena je bila tekma med PAV Despar in Ginnastico iz Spilimberga. Zmagali so slednji, kar predstavlja presenečenje. Solidni ASFJR z Libertasom iz Turjaka ni imel velikih težav na poti do štirinajste zmage.

IZIDI

Kras - Redarji Videm	3:0
Libertas Sacile - Rozzol	3:0
ASFJR Čedad - Lib. Turjak	3:0
CUS Trst - PAV Natisonia	1:3
PAV Despar - Ginn. Spilimbergo	2:3

LESTVICA

Kras Zgonik 36, Olympia Gorica 30, CUS Trst in ASFJR Čedad 26, Libertas Turjak 20, Rozzol in PAV Natisonia 18, Libertas Sacile 16, PAV Despar Videm 12, Ginnastica Spilimbergo 8, Redarji Videm 0.

PRIHODNJE ZADNJE KOLO

PAV Despar - CUS Trst, PAV Natisonia - ASFJR Čedad, Libertas Turjak - Olympia, Rozzol - Kras, Ginnastica Spilimbergo - Redarji Videm.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Po šestih zaporednih uspešnih nastopih je Kontovel le moral okusiti grenkobo poraza. V predzadnjem prvenstvenem nastopu jih je prisilili k predaji odlični PAV Despar iz Vidma, ki igra ob koncu prvenstva izredno dobro. Ne glede na ta domači spodrsljaj pa slovenskim zastopnicam ne smemo zameriti, saj so zadani cilj dosegle. To je obstanek tudi v prihodnje v tej konkurenci. Na vrhu lestvice je že vse odločeno. Goriška Azzurra še naprej niza zmage in s tem premočno vodi. Na repu lestvice pa je za tri šesterke že odločeno. Za četrto ekipo bo padla končna odločitev v soboto. Tržaški S. Luigi ima lepe možnosti, da prepreči najhujše. Tržaškim odbojkaricam tokrat mora seveda priskočiti na pomoč Kontovel, ki mora premagati Virtus v gosteh pod pogojem, da S. Luigi premaga Maianese pred domačimi gledalci.

IZIDI 21. KOLA

Kontovel - PAV Despar	1:3
Libertas Krmin - Virtus	3:0
Volley S. Vito - Azzurra	2:3
CSI Donatello - Intrepida	3:2
S. Luigi - Julia	1:3
Maianese - CUS Trst	3:1

LESTVICA

Azzurra Gorica 40, Libertas Krmin in PAV Despar Videm 32, Julia Trst 30, Volley S. Vito 24, Kontovel in CSI Donatello Videm 22, Virtus Vigonovo 16, S. Luigi Trst 14, Intrepida Mariano 12, CUS Trst 6, Maianese 0.

PRIHODNJE ZADNJE KOLO

Maianese - S. Luigi, Julia - CSI Donatello, Intrepida - Volley S. Vito, Azzurra - Libertas Krmin, Virtus - Kontovel, CUS Trst - PAV Despar.

G. F.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 26. maja 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 300 sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

MORALNA KLOFUTA ZA PREDSEDNIKA BADEN-WUERTTEMBERGA

Hud udarec ugledu Hansa Filbingerja

Zanimiva pričevanja o njegovi preteklosti nacističnega mornariškega sodnika

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski dnevnik)

BONN — Deželno sodišče Baden - Württemberga je ministrskemu predsedniku te zahodnonemške dežele Hansu Karlu Filbingerju prisodilo hudo moralno lekcijo. Na prvi obravnavi v nenavadni pravni zadevi, v kateri gre za Filbingerjevo zahtevo, naj znani pisatelj Rolf Hochhuth, popularni tednik «Die Zeit», predvsem pa zahodnonemška javnost «pozabijo» besede in stavke, s katerimi sta pisatelj in hamburški list v začetku letošnjega leta opozorila na senčno stran Filbingerjevega medvojnega delovanja, je dobil drugi človek krščansko-demokratske unije in pretendent na položaj predsednika ZR Nemčije samo delno in zanj vse prej kot zadovoljivo zadoščenje.

Sodišče je sicer Hochhuthu pod grožnjo denarne kazni 500 tisoč mark, prepovedalo ponovno uporabiti stavek, v katerem je trdil, da je Filbinger spričo svoje preteklosti na svobodi samo zato, ker ga podpirajo njegovi prijatelji, Stuttgartski sodniki, v nasprotju s pričakovanjem, niso prepovedali pisateljeve trditve, da je bil Filbinger «Hitlerjev mornariški sodnik» in da se je s svojim stilom dela pokazal kot «stralovit jurist». V uniformi mornariškega tožilca in sodnika je tedanji predsednik Baden - Württemberga jaseni leta 1944 na Norveškem dosegel smrtno kazen za mornarja Walterja Grögerja, ker je poskusil dezertirati, vendar pa svojega namena ni uresničil, kar bi sodniki in tožilec pri odmeri kazni morali upoštevati. Filbingerjeva krivda je v tem primeru prvenstveno formalna in je z današnjimi zahodnonemškimi zakoni in merili gotovo ni mogoče spremeniti v kazensko odgovornost. Sodni proces, ki ga je sprožil proti Hochhuthu in «Die Zeitu» pa je dokončno ovrgel njegove pogoste izjave o tem, kako da je že pred vojno bil prepričan in aktiven antifašist, zaradi česar naj bi baje okusil tudi konkretne posledice.

Senat civilnega sodišča v Stuttgartu je na osnovi prič in ohranjenih dokumentov ovrgel Filbingerjeve trditve, češ da ni bilo v njegovi moči zahtevati za nesrečnega mornarja nižjo kazen. V obrazložitvi razsodbe so poudarili, da Filbinger gotovo ni bil prisiljen določiti takojšnji termin mornarjeve usmrtitve in to samo nekaj dni po potrditvi smrtne kazni, v aprilu leta 1945. Tedaj so tudi najbolj zaslepljeni nacisti že vedeli, da bo vojne vsak čas konec. Sodišče je tudi upravičeno opozorilo, da Filbingerju kot mornariškemu tožilcu in sodniku, gotovo ni bilo treba osebno nadzorovati usmrtitve, o kateri je sestavil cinično kratek in jedrnat zapisnik.

Filbinger je svoje ravnanje v primeru Gröger poskušal opravičiti s tem, češ da si je istočasno prizadeval rešiti podobne usode dveh drugih vojakov in bi lahko preveč očitna «usmiljenost» in «rahločutnost» do mornarja, ki je obrnil hrbet Hitlerjevi zastavi, prekrižala njegova humana prizadevanja.

Čeprav je sodni proces, ki je v zahodnonemških sredstvih javnega obveščanja naletel na izreden odmev, sprožil sam Filbinger, trdijo sedaj vrhovi zahodnonemške demokrščanske opozicije, da gre za «levičarsko kampanjo», in da je njen edini cilj škodit ugledu podpredsednika CDU in dolgoletnega ministrskega predsednika ene izmed najpomembnejših zahodnonemških dežel. Pri tem je značilno, da tako Filbinger kakor njegova stranka ne kažeta niti najmanj občutka za zapoznelo kesanje. Kako nenavadno: leta 1960 je Hans Filbinger nastopil kot glavni govornik ob odkritju spominske plošče skupini meščanov nekega majhnega mesta v Baden - Württembergu. Nacisti so jih v zadnjih dneh vojne po kratkem postopku obsodili na smrt, ker so razorožili pripadnike «Hitlerjugenda». Filbinger je pred udeleženci komemoracije tedaj dejal, da so padli kot «žrtve kriminalne države». S tem ko danes, osemnajst let pozneje krčevito in brez vsakršnih pridržkov brani svoje tedanje početje, očitno kaže, da je ugledni zahodnonemški politik ponovno spremenil svoje prepričanje o Hitlerjevem «tisočletnem Reichu».

IVO VAJGL

Prvo srečanje italijanskih kronistk

VLOGA ŽENSKE V KRONIKI

BORDIGHERA — Samo drugačna izbira novic in njihovo kakovostnejše podajanja v vseh sredstvih javnega obveščanja bi mogla omogočiti, da se novinarka lahko resnično vključi v informacijske strukture, po drugi strani pa, da bi bila podoba ženske, ki se izlušči iz časnikarskega poročanja, bližja stvarnosti. To je temeljna ugotovitev vsedržavnega srečanja italijanskih novinark - kronistk, ki je bilo kot prvo tovrstno v začetku tedna v ligurskem mestu Bordighera.

Prireditelj vsedržavno združenje kronistov — UNCI, je srečanju sicer dalo naslov «Ženska - kronistka», vendar pa so ga udeleženke, že v prvih posegih tolmačile mnogo širše. Drugače ni bilo mogoče: mnogovrstne težave in predvsem predsodki, s katerimi se dan na dan srečujejo kronistke so skupni vsem novinarkam, če že ne širše vsem zaposlenim ženskam, po drugi strani pa je število kronistk, ti stih polnopravnih novinark, ki sledijo izključno krajevni kroniki, precej nizko. Skoraj neznatna pa je njihova prisotnost v raznih sindikalnih predstavništvih, do koder le s težavo prodre glas novinark. Letošnjo jesen bosta kongresa tako enotnega sindikata italijanskih časnikarjev in pa vsedržavne zveze kronistov, ki je med priprave na zasedanja vključila tudi srečanje kronistk.

Istočasno s prizadevanji, da bi čimveč žensk vključili v vsedržavne in krajevne organe novinarskih zvez, pa bi morali omogočati lažji pristop žensk k časnikarskemu poklicu. Nezaupanja do njihove sposobnosti je še veliko, še več pa izkrivljenega poročanja, v korist gre predvsem senzacionalnosti, o dogodkih, ki zadevajo ženske. Brez vsakršnega napuha so zato udeleženke prvega srečanja kronistk menile, da bi se v prvi vrsti strukture morale vsaj nekoliko oblikovati po ženskah in ne več obratno. (bp)

NA PROCESU ZARADI SPODLETELEGA DRŽAVNEGA UDARA

Borgheseja podpirali ljudje ki so imeli oblast v rokah

Hude obtožbe javnega tožilca na račun varnostne službe

RIM — Ponesrečeni poskus državnega udara 7. decembra je imel smisel samo zato, ker so obstajale «povezave s krogi, ki imajo oblast v svojih rokah». To prepričanje je včeraj izrazil javni tožilec Claudio Vitalone na procesu proti 78 neofašistom, ki so obtoženi prevratniškega delovanja, povezanega s Fronte della gioventù črnega princa Junia Valeria Borgheseja.

Vendar ostaja to vprašanje še vedno zelo nejasno. Sokrivci Borgheseja, ki so takrat zasedali visoke in pomembne položaje, ostajajo na žalost še vedno brez obraza, še vedno jih ščiti prizanesljivi molk. Kot trdi javni tožilec, se to ne dogaja samo zato, ker je Borghese marsikatero skrivnost odnesel s sabo v grob, ampak tudi zato, ker so nejevernost, birokracija, površnost, ki so tedaj pogojevale preiskavo, preprečile, da bi marsikaj prišlo na dan pri tej zamotani zadevi.

Odgovornosti so mnoge in tudi znane, in pri tem danes ne moremo mimo sodstva, čeprav je treba te odgovornosti iskati predvsem v molku, ki pa pomeni neposredno krivdo, Vita Micelija in vseh tajnih služb, ki pa so jih pri takšnem njihovem početju podpirale celo vladne politične sile. Z druge strani pa je to vprašanje še daleč prej kot rešeno. Saj je pred dnevi prav Andreotti, ki je pred štirimi leti dovolil preiskavo o Borghesejevem golpeju, onemogočil s pretvezo politično - vojaške tajnosti preiskavo o financiranju SID s strani ameriške CIA.

Vitalone je še naglasil, da je bil Borghesejev prevratniški načrt veliko bolj ciničen in dosti manj muhast, kot so ga večkrat namerno prikazali. Bivši vodja «X mas» je točno vedel, da njegovi pajdaši, čeprav jih je bilo nekaj sto, ne bi mogli sami upravljati oblasti, do katere bi se povzpeli z zrušenjem demokratičnih ustanov. To namreč ni bila njihova naloga.

Za 7. december načrtovane akcije naj bi služile, je še zatrdil javni tožilec, samo «skritim osebnostim», ki bi odpravile ustavne pravice pod pretvezo, da je samo na tak način mogoče vzpostaviti red. Seveda bi v krvi zadušile tolpe raznih Saccucijev, Orlandinijev in Delle Chiaie, ki so služili, čeprav se tega niso zavedali, za detonator. Vedno so številne epizode strategije napetosti zasledovale samo ta cilj.

Če bi zaradi odgovora demokratičnih in delavskih sil — je še dodal Vitalone — ta načrt propadel, bi se te «skrite osebnosti» lahko še vedno predstavile v vlogi tistega, ki je med prvimi zaustavil neofašistično nevarnost.

Kar zadeva dokaze o raznih sestankih in shodih zarotnikov in vdora na sam Viminal, je Vitalone omenil, prisluškovanja na telefonih Maria Rosa in Sandra Saccuccija, in ki so potrdila, za kaj je šlo: prvi je govoril o stroju, ki se je zadnji trenutek ustavil, drugi pa je besen hotel izvedeti, kdo je izdal.

Prve preiskave so vse zanikale, vdor v zunanje ministrstvo. To je tudi razumljivo. Tedaj so namreč predpostavljali, da so fašisti prišli ponoči in sami. «Nikakor ne bi mogli misliti — je v dvorani priznal bivši poveljnik policije Vicari — da obstaja izdajalec, ki je že za dne omogočil zasedbo. Če bi tedaj obstajal izdajalec, bi lahko prišli do orožarne.» Tako pa se je tudi zgodilo, zahvaljujoč se policijskemu kapetanu Capanni.

Proces se nadaljuje tudi danes, ko bo javni tožilec nadaljeval s svojimi izvajanji.

FULVIO CASALI

Odvetniki nemških teroristov so se odrekli mandatu

ZÜRICH — Trije izmed štirih odvetnikov, ki bi morali 12. junija v Švici na procesu proti nemškima teroristoma Gabrielu Kroecher - Tiedemannu in Christianu Möllerju nastopiti kot branilci, so se odrekli mandatu. Izjavili so, da se njihova klienta ne moreta zanesti na pravilni proces in so obenem protestirali proti izredno slabim pogojem, katerim sta nemška terorista podvržena v zaporu.

Terorista sta obtožena, da sta 20. decembra lani hudo ranila dva švicarska carinika, medtem ko sta skušala na skrivaj prekoračiti mejo.

Neredi v Nikaragui

MANAGUA — Iz Manague, Matagalpe in Leona so odposlali v Esteli vladne čete, da bi pomirile demonstrante, ki so predvčerajšnjim med demonstracijo zažgali več trgovin in avtomobilov. Med neredi je bilo več oseb ranjenih. Zaradi teh neredov je vlada zaprla več radijskih postaj in ustavila dobavo električne energije.

Medtem je v predmestju Coca Sol — mestecu, ki leži ob meji s Kostariko — prišlo do spopadov med vladnimi četami in gverilci sandinistične fronte. Žrtev ni bilo.

Opazovalci menijo, da so vsi ti nereki znak protesta zoper vlado predsednika Somoze, ki je preteklega januarja umorila založnika opozicijskega časopisa «La Prensa», Joaquina Chamorro.

EPILOG UGRABITVE GIOVANNE AMATI

Zaradi «ljubezni» do ugrabljenke ječar padel v karabinjersko past

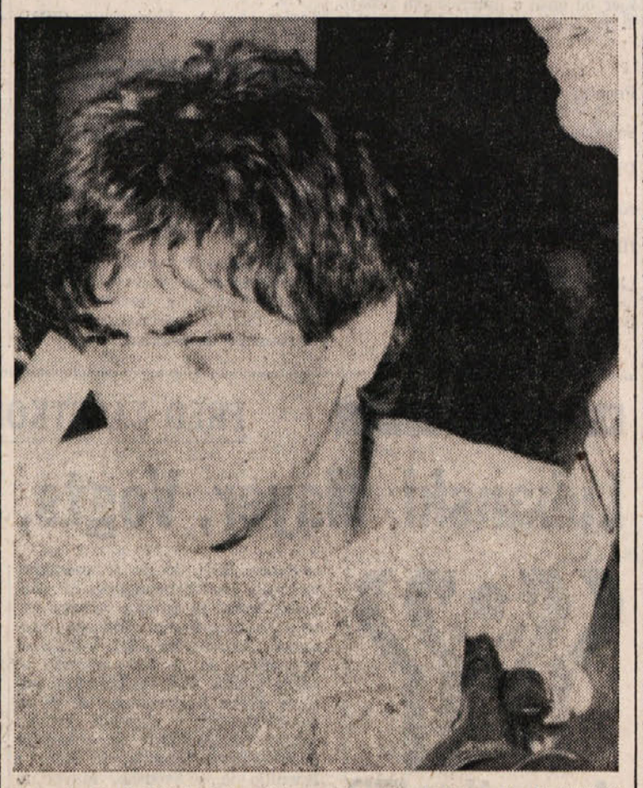

Marsejec Daniel Nieto, ječar Giovanne Amati, takoj po aretaciji (ANSA)

RIM — Nepričakovani epilog ugrabitve 19-letne Giovanne Amati, hčerke «kralja» rimskih kinodvoran: karabinjerji so aretirali dekletovega ječarja 34-letnega Marsejca Daniela Nieta. Vest kot taka ne bi bila nepričakovana, če ne bi aretacije omogočila ljubezen med ječarjem in jetnico.

Amatijevo so pred tedni ugrabitelji izpustili proti plačilu 800 milijonov lir odkupnine. Preiskovalcem se je zdelo dekle takoj sumljivo, zato so Amatijevo nadzorovali. Sum se je še poglobil, ko je dekle vprašalo za imena domnevnih ugrabiteljev, ki so jih preiskovalci izsledili. Takoj po izpustitvi pa ji je tudi telefoniral neznanec, ki se je predstavil kot Daniel. Prejšnjo soboto je Amatijeva celo prejela šop rdečih vrtnic s posvetilom «Mislim nate». Dekle pa se je k sreči spametovalo in je kljub odporu pristalo na pasivno sodelovanje s preiskovalci. V sredo je «zaljubljenec» poslal ponovno šop rdečih vrtnic tokrat s povabilom na zmenek pred Kolosejem. Amatijeva je res šla na domenjen kraj, kjer so bili številni karabinjerji v civilu pomešani med turisti, a Nieta ni bilo na spregled. Oglasil se je kasneje po telefonu in dal dekletu nov zmenek v Ul. Veneto, pristavil pa je, naj pride z motorjem. Dekle je nekajkrat prevozilo Ul. Veneto in je zagledalo svojega ječarja prav v trenutku, ko so ga karabinjerji obkolili.

Kdo je torej Daniel Nieto, v katerega se je nesrečno dekle zaljubilo. Podatki so skopi, gotovo je le, da je pred leti zbežal iz neke francoske ječe, bil naj bi poročen in oče dveh otrok, francoska policija naj bi ga iskala zaradi ropov in morda tudi zaradi umora. Preiskovalci izključujejo, da se je kriminalec zaljubil v dekle, po vsej verjetnosti se mu je zahotelo brezskrbnega življenja, ki mu ga bi lahko dekle preskrbelo.

Vse drugačna čustva pa so ugrabljenko vezala na ječarja. Giovanno je ugrabitev strla fizično in psihično. Med sovražnimi ljudmi, ki so ji grozili, da ji bodo odrezali ušesa, če starši ne bodo plačali odkupnine ,je končno uzrla osebo, ki se je tej nameri postavila po robu. Osebo, ki ji je verjetno izrekla bodrilnih besed, ki si je upala sneti pred ugrabljenko krinko. Amatijeva se je oprijela kriminalca kot rešilne bilke in v takem razmerju je med njima vzcvela «ljubezen». Razmerje pa bo Nieto drago plačal, saj bo med drugim bržkone obtožen tudi posilstva, čeprav je dekle privolilo. Njeno psihično stanje je bilo namreč tako, da ni bila sposobna svobodno odločati, kriminalec pa je izrabil svoj položaj.

PROCES PROTI RDEČIM BRIGADAM V ZAKLJUČNI FAZI

Zastopniki prizadetih strank zahtevajo obsodbo brigadistov

Namestnik državnega pravdnika Fiasconaro prijavil sodnika Maria Sossija zaradi njegovih izjav na ponedeljkovi razpravi

TURIN — Na včerajšnji obravnavi proti tako imenovanemu zgodovinskemu jedru rdečih brigad so bili na vrsti zagovorniki zasebnih strank. Proces je tako prešel v novo in tudi zaključno fazo: predvidevajo, da se bo končal čaz dva tedna, sestava in utemeljitev razsodbe pa bo tudi zahtevala nekaj dni, saj 44 obtožencev bremeni kar 98 obtožb.

Včerajšnja razprava, že 39. po vrsti, je bila v primerjavi s tisto dan prej izredno mirna, čeprav ji je prisostvovalo vseh petnajst priprtih obtožencev. Prvi je povzel besedo odvetnik Mauro Ronco, ki zastopa «Študijski center Luigi Sturzo», ki so ga brigadisti napadli (Ronco je trdil, da so to bili Curcio, Ferrari, Buonavista, Franceschini, Bassi in Bertolazzi). Dalj časa se je zadržal pri političnem in zgodovinskem orisu rdečih brigad in zatrjeval, da je sedanji proces proti njim političnega značaja: tu se postavlja v dvom civilizacija, omika, demokracija sama. Zavrnil je razlago, da revoluciji ni mogoče soditi, da bo to naredila zgodovina: «Če sprejmemo to razlago, je zatrjeval Ronco, smo v slepi ulici: ali je moralna ureditev obvezna za vse ali pa je ni in je morala le sad razmerja moči med razredi».

Pri svojih izvajanjih sta bila veliko krajša ostala dva branilca. Ennio Galasso, ki je zastopal sindikalista Cisnal Bruna Labateja, katerega so brigadisti ugrabili, do golega postrigli in pustili vkljenega pred vhodom v tovarno Fiat, je prav tako zatrjeval, da je to politični proces.

Prihodnja razprava bo v ponedeljek, ko so na vrsti posegi drugih zastopnikov zasebnih strank.

Prav včeraj pa je namestnik državnega pravdnika v Rimu Francesco Fiasconaro prijavil sodnika Maria Sossija v zvezi z izjavami, ki jih je dal na ponedeljkovi razpravi. Sossi je namreč zatrjeval, da so brigadisti, ki so ga ugrabili, hvalili ravnanje milanskih sodnikov De Vincenza, Fiasconara in Alessandrinija glede načina, kako so vodili preiskavo proti levim ekstremistom. V svoji prijavi Fiasconaro trdi, da se je skupaj s sodnikom D'Ambrosiom in javnim tožilcem Alessandrinijem ukvarjal le s preiskavo o pokolu na Trgu Fontana v Milanu, ne pa o ekstremistih. Glede svojega prihoda v Genovo takoj po Sossijevi izpustitvi pa je naglasil, da je to storil, ker je bil dežurni sodnik prav na dan, ko so Sossija izpustili. (db)

Trenje med Pekingom in Hanoiem se zaostruje

HANOI — Kitajski protest zoper izgon in preganjanje v Vietnamu živečih Kitajcev so v Hanoiu označili kot popolnoma neresničnega. Glasnik vietnamskega ministrstva zunanjih zadev izjavlja, da je edina resnična verzija o dogodkih v Vietnamu verzija, ki jo je podal tajnik izvršnega odbora KPV Huan Thuy v svoji izjavi 4. maja. Xuan Thuy je namreč obsodil beg Kitajcev iz Vietnama v preteklih tednih.

Opazovalci poudarjajo zaostritev položaja med obema prestolnicama in dejstvo da v Vietnamu niso še poročali o trenju med Hanoiem in Pekingom. Toda to ne pomeni še da poprečni vietnamski državljan o tem ni obveščen.

Iz Nemške demokratične republike pa prihaja vest, ki pravi, da je Kitajska odpoklicala domov vse svoje tehnično osebje. O teh namenih naj bi Kitajska obvestila 12. maja vietnamskega veleposlanika.

V SREDO ZVEČER V MILANU

Izginila hči založnika Mazzocchija

Preiskovalci menijo, da je bila Maria Grazia ugrabljena

MILAN — V sredo zvečer je neznano kam izginila 33-letna Maria Grazia Mazzocchi poročena Bonadonna, hči založnika Giannija Mazzocchija (Quattroruote, Domus, Tuttoturismo in Tuttotrasporti). Najbolj verjetna domneva je, da so Mazzocchijevo ugrabili, saj so preiskovalci že odkrili avto, s katerim se je v sredo ob 20.45 oddaljila. Avto je bil odprt, ključi so bili na armaturni plošči, preiskovalci niso odkrili nobenih sledov prerivanja ki bi dokazovali, da je kdo Mazzocchijevo s silo povlekel iz avta.

Po vsej verjetnosti so ugrabitelji najprej počakali, da je ženska parkirala in izstopila iz avta in šele nato so jo prijeli. Na milanski kvesturi medtem krožijo glasovi, da so se ugrabitelji že oglasili. Obvestili naj bi nekega župnika, ki je nato posredoval sporočilo sorodnikom ugrabljenke. Mazzocchin mož Cesare Bonadonna je trenutno službeno v ZDA, njen oče pa v Rimu, kar je prisililo ugrabitelje, da so se oglasili pri znancih. To domnevo potrjuje dejstvo, da se je župnik včeraj popoldne zglasil pri Mazzocchijevih, časnikarjem pa ni hotel povedati vzroka obiska. Prav tako se širijo govorice o znesku odkupnine, ki naj bi znašala tri milijarde lir.

Do sedaj pa ni nobena vest potrdila govorice, preiskovalci so samo ugotovili, da je prišlo do ugrabitve najbrž pred polnočjo. Vsekakor pa preiskovalci dosledno molčijo, saj nočejo onemogočiti preiskave. V prihodnjih urah pa bodo morali nekaj ukreniti, saj je med njimi vedno več zagovornikov trde metode, ki je do sedaj bila še najbolj uspešna. Zamrznitev bančnih računov Mazzocchijev bo prvi znak preiskovalne dejavnosti, pod kontrolo bodo postavili telefone mogočih posrednikov in čakali, da kriminalci zagrešijo napako, ki jim bo usodna. (voc)

V Belgiji Marcel B. Vyncke lastna zavarovalnica hitro izplača odškodnino, ko trčijo vanj od zadaj.
In zadostujeta mu dva podpisa.

Od danes v Italiji tudi Cesare Orlandi lahko dobi odškodnino od lastne zavarovalnice v roku 30 dni.
In zadostujeta mu dva podpisa.

Od danes tudi v Italiji zadostujeta dva podpisa, da lahko koristite vse prednosti CID-a.
CID, ki pomeni "Convenzione per l'Indennizzo Diretto" (Konvencija za neposredno plačilo škode), je že znan in vpeljan sistem v Evropi.
To je edini način, da ti lastna zavarovalnica hitreje izplača odškodnino v primeru, da nisi kriv.
Konvencija pride v poštev samo v primeru škode na vozilih (avtomobili in motocikli).
Kaj morate storiti, da lahko koristite prednosti Konvencije za neposredno plačilo škode (CID), kateri so se že pridružile skoraj vse zavarovalne družbe, ki poslujejo v Italiji:
1) Zahtevajte od vaše zavarovalnice formularje, ki jih predvideva zakon za "prijateljsko ugotovitev – constatazione amichevole" prometne nesreče (prijava nezgode) in imejte jih vedno v avtu... izplača se vam.
2) V primeru prometne nesreče izpolnite formular skupaj z drugim avtomobilistom in podpišite ga oba.
Na ta način boste enostavno samo opisali dejstva.
3) Izročite kopijo tega formularja vaši zavarovalnici, ki vam bo ocenila škodo.
Na ta način se boste izognili nepotrebnim razpravam, izgubam časa in vam bo vaša zavarovalnica neposredno izplačala odškodnino v roku 30 dni.
Praktično, kaj ne?

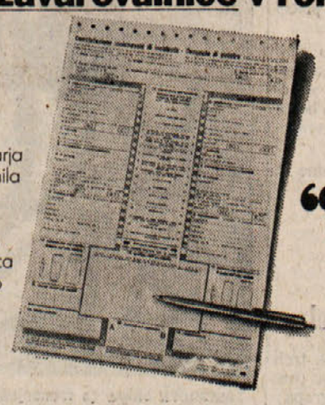

"cid"
zadostujeta dva podpisa za neposredno plačilo škode

Na pobudo 93 zavarovalnih družb včlanjenih v CID.